

DEVİRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVİRİMCİ PRATİK OLMAZ!

KOMÜNİST

Türkiye Komünist Partisi - Marksist Leninist Merkezi Yayın Organı Ocak 2011 Sayı:66

Her Birey ve Komite İdeolojik Zaaflarından Arınarak Çelikleşir

“Biz aktif ideolojik mücadeleden yanayız, çünkü bu mücadele, Parti ve devrimci örgütler içinde savaşımızın yararına olan birliği sağlayan silahtır. Her komünist ve her devrimci bu silaha sarılmalıdır.” Mao

**HATALARIMIZA KARŞI AÇIK OLALIM,
ELEŞTİRİLMEKTEN, ÖZELEŞTİRİ VERMEKTEN
KORKMAYALIM**

**PARTİDE BOLŞEVİZMİ HAKİM KILARAK,
DEVİRİMİN BİRER MİLİTANI OLALIM**

İçindekiler

Komünist Partisi İdeolojik Zaaflarından Arınarak Çelikleşir

Bozulmanın İç ve Dış Kaynakları

Soruna Sınıfsal Açıdan Bakış

İdeolojik Zaaflarımızın Başlıca Kökenleri

Subjektivizm

Doğmatizm

Kendiliğindencilik

Bürokratizm

Sekterizm

Demokratik Merkeziyetçilik Konusundaki Zafiyet

Liberalizm

Ben Merkezilik

Eleştiri-Özeleştirmenin Partiyi Geliştirmenin Bir Silahı Olduğunu Kavrayalım!

Hatalar neden işlenir?

Partinin canlılığı nereden gelir?

Düzetmenin başlıca yolu olarak kitle çalışması

Kitlelere güven sorunu nedir?

Tarihsel hareketi ve bugünün görevlerini saptamalıyız

İktidar bilincinde kırılma, kitlelerin çıkarlarına yabancılaşmadır

Kitle çalışmasında 8. Konferansın somut ayakları oluşturulmalıdır

Doğru politika belirleyicidir

Yetinmecilik değil, kitleleri örgütleme siyaseti

Genel geçer söylemler değil, somut, canlı ve güncel teşhirler

Kitlelerle birlikte yanıp tutuşmak

Kitle içerisindeki çalışmalar her günkü faaliyetimizdir

Parti faaliyetlerinin ağırlık merkezi kitle çalışmaları olmalıdır

Taraftarları örgütsel çalışmamızın parçaları haline getirmeliyiz

Sonuç olarak

HATALARIMIZA KARŞI AÇIK OLALIM, ELEŞTİRİLMEKTEN, ÖZELEŞTİRİ VERMEKTEN KORKMAYALIM

PARTİDE BOLŞEVİZMİ HAKİM KILARAK, DEVRİMİN BİRER MİLİTANI OLALIM

“Partimiz bir düzetme hareketi başlatacaktır. Bu, eleştiri özeleştirisi yoluyla Parti içindeki çelişmeleri ve aynı zamanda da Partiyle halk arasındaki çelişmeleri çözenin bir yöntemidir. Hareket bu kez, üç kötü tarzı, bürokrasiyi, sekterliği ve öznelciliği hedef alacaktır. Düzeltilme hareketi yoluyla partimizin sade yaşama ve sıkı bir mücadele verme şeklindeki geleneğini ileri götürmeye çalışmalıyız. Karşıtların birliği ve mücadelesi, toplum hayatında rastlanan evrensel olgudur. Mücadele karşıtların birbirlerine dönüşmesine ve yeni bir birliğin oluşmasına yol açar ve toplum hayatı böylece bir adım ilerler. Komünist Partisi içindeki düzeltme hareketi tek bir bütünün içindeki iki tarz arasındaki bir mücadeledir. Bu, komünist partisi için olduğu kadar bütün halk için de geçerlidir.

Komünist partisi içinde farklı insanlar vardır. Çoğunluğu meydana getiren Marksistler vardır. Onların da zaafları vardır, fakat bu zaaflar o kadar ciddi değildir. Düşüncesinde dogmatizm hatası olan belli sayıda insan vardır. Bunların çoğu kararlı ve güvenilir insanlardır ve partiye ve ülkeye bağlıdırlar, ancak sorunlara yaklaşımlarında ‘solcu’ bir tek yanlılık görülür. Bu tek yanlılığın üstesinden geldikleri zaman ileriye doğru büyük bir adım atacaklarıdır.

Bunların dışında, bir de düşüncesinde revizyonizm ya da sağ oportünizm hatası olan belli sayıda insan vardır. Sahip oldukları fikirler Parti içinde burjuva ideolojisinin bir yansıması olduğu ve burjuva ve burjuva liberalizmi özledikleri, her şeyi inkar ettikleri ve bin bir türlü bağla Parti dışındaki burjuva aydınlara bağlı oldukları için bu gibileri daha büyük bir tehlike oluştururlar. Son birkaç aydır dogmatizm eleştiriliyor ama revizyonizme dokunulmuyor.” Mao

Birinci Bölüm

Yazımızın birinci bölümü esas olarak konunun felsefi olarak ortaya konmasını içerecektir. Tartışmanın sağlıklı ve anlaşılır olması bakımından temel bazı kavramları ele almak ve buradan ana konuya geçiş yapmanın daha sağlıklı olacağı açıktır. Köklerinden koparılmış bir tartışmanın yüzeysel olmasının her zaman tehlikesi vardır. İdeolojik düzetme hareketinde, tartışmaları kişiselleştirmeden, ele almak doğru bir yöntemdir, ancak, bu tartışmada önümüzde duran yanlış anlayışları mahkum etmeden de hedefimize ulaşmamız mümkün değildir. Bu anlamda yoldaşlar sunulan yazıyı derinlemesine okumaları ve sadece bu yazıyla kalmamaları, yazıyı tamamlayan başka makaleler de okumaları ve tartışmalarda eksik kalan yönleri kendi hazırlıkları olarak sunmaları önemlidir.

(.....)

Yazımız **beş bölüm**den oluşmaktadır. Her bölüm kendi içinde bir konuyu ele almakta ve irdellemektedir. Yazının **birinci bölümü** yukarıda aktardığımız gibi parti 8. Konferansımızın kararının aktarılmasından oluşmaktadır. Devamında ise ideoloji nedir? İdeolojik zayıflıktan ne anlıyoruz. İdeolojik bozulmanın iç ve dış nedenleri incelenmekte, burjuva ve proleter ideolojinin tarihsel olarak ortaya çıkışı ele alınmakta, **ikinci bölümde**; sorunun sınıfsal olarak ele alınması, KP'lere burjuva ideolojisinin sirayet etmesinin nedenleri, etkileri ele alınmakta ve KP'lerde ideolojik mücadelenin iki çizgi mücadelesine nasıl yansıdığı irdelenmektedir.

Üçüncü bölümde; ideolojik zaaflarımızın başlıca kökenleri ele alınmakta ve bunların somut olarak nasıl yansıdığı incelenmektedir. Bu bölümün daha da zenginleştirilmesi için MK SB'nin konuya ilişkin ilgili yazılarından çeşitli bölümler yazı içine alınarak konunun daha da zenginleştirilmesi sağlanmıştır. **Dördüncü bölümde**; teorinin önemi ve önderlik rolü, **beşinci bölümde** ise; düzeltme yolları üzerinde durulmuştur.

Komünist Partisi İdeolojik Zaaflarından Arınarak Çelikleşir

İdeoloji; MLM konusu içine dahil olan, devlet, hukuk, demokrasi, kültür ve sanat anlayışındaki dünya görüşünün bütünüdür. Bu anlamda iki tür ideoloji vardır; Burjuva ideolojisi ve işçi sınıfı ideolojisi.

Bu iki sınıf deyince anlaşılması gereken *“Burjuvazi deyince, toplumsal üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulunduran ve ücretli emeği sömüren modern kapitalistler sınıfını anlıyoruz. Proletarya deyince, kendi mülkiyetinde üretim aracı bulunmadığından, yaşayabilmek için işgücünü satmak zorunda olan modern ücretli işçiler sınıfını anlıyoruz.”* Bu iki ideoloji tarih sahnesine çıktıklarından bu yana, sürekli bir çatışma içindedirler. Bu çatışma tüm sınıflar ortadan kalkana kadar da devam edecektir.

Tarihsel olarak burjuva ideolojisi ve proleter ideolojisinin ortaya çıkmasındaki maddi koşullar:

İlkel komünal toplum, insanlığın kendisini yeni yeni tanıdığı ve yaşamak için verdiği mücadeleyle sınırlıydı. Bu dönemde ideolojiden bahsetmek de saçmalık olurdu. Bu dönemin en büyük çelişkisi insan ile doğa arasındaki çelişkiydi. Marks'ın deyimiyle *“Bireyler yaşamlarını nasıl ifade ediyorsa, tamamen öyledirler. Ne oldukları gerek ne ürettikleri gerekse de nasıl ürettikleriyle, yani tamamen kendi üretimleriyle özdeşir. Yani bireylerin ne oldukları, üretimlerinin maddi koşullarına bağlıdır.”* Toplumsal gelişmede belirleyici olan üretim ilişkileri ve üretici güçlerdir. Toplumsal bilincin niteliği, üretim tarzının niteliğiyle belirlenir. Toplumların değişimdeki en belirgin öge ise, üretim tarzının değişmesine bağlıdır.

Özel mülkiyetin ortaya çıkması ve toplumun sınıflara bölünmesiyle birlikte insanların düşüncelerinde de köklü değişimler başladı. İnsan kitlelerinin düşüncelerindeki bu değişim tamamen sınıflı toplumun ürünü olarak ortaya çıktı. Her dünya görüşü mutlak olarak bir sınıfın görüşünü yansıtır. Her dünya görüşü toplumla ilgili tüm teorik görüşlerin toplamından oluşur.

“Gerçekten de kendi içlerinde bütünlük arz eden ilk dünya görüşleri ve dinler, yaklaşık 5.000 yıl önce, köleci sınıflı toplumun oluşmasıyla ortaya çıktı. Egemen

ideoloji, köle sahiplerinin egemenliğine temel teşkil etmek zorundaydı. Antik Yunan toplumunda (yaklaşık 2700-2200 yıl önce) materyalist ve ideolojik, diyalektik ve metafizik görüşler baştan itibaren birbirleriyle mücadele içinde oluştular veya birbirlerinden doğdular. Tarihte genel olarak, yükselen sınıfların filozofları; egemen sınıfların metafizik ve idealizmlerine karşı materyalizm ve diyalektiği vurgulamışlardır.” (İşçi Hareketi içinde düşünme Tarzı sf. 14)

Bu aynı zamanda toplumun sınıflara bölünmesiyle birlikte materyalist ve idealist dünya görüşünün çatışmasını da birlikte getirdi. Sınıflar var olduğu müddetçe de idealist ve materyalist dünya görüşünün çatışması devam edecektir. Feodal toplumun çökmesiyle modern burjuva toplumu doğdu. Burjuvazi kendi sınıf egemenliğini sağlamak için ilk başlarda kendi bayrağına, ‘eşitlik, adalet ve özgürlük’ yazarak hakimiyetini kurdu. Süreç içinde gericileşen burjuvazi ‘her şey benim için’ felsefesini benimsedi. Modern burjuva toplumunun doğmasıyla birlikte sınıf karşıtlarını ortadan kaldırmamış, aksine sadece eskilerin yerine yenilerini koymuş, yeni mücadele biçimleri getirmiştir.

Marks ve Engels burjuva ideolojisinin şekillenişini felsefi olarak şöyle açıklamaktadırlar: “Egemen sınıfın düşünceleri, bütün çağlarda, egemen düşüncedir, yani, toplumun egemen maddi gücü olan sınıf, aynı zamanda egemen manevi güçtür. Maddi üretim araçlarının elinde bulunduran sınıf, aynı zamanda, zihinsel üretimin araçlarını da emrinde bulundurur, öyle ki, genelde, kendilerine zihinsel üretim araçları verilmeyenlerin düşünceleri de egemen sınıfa bağlıdır. Egemen düşünceler, egemen maddi ilişkilerin fikrî ifadesinden başka bir şey değildir.”

Bu maddi zemin yüzyılları içine alan bir değişim ve alt üst oluşla birlikte burjuva ideolojisinin şekillenişini birlikte getirdi. Burjuvazinin ilerici olduğu bir dönemde kitleleri etkilemek ve kendi çıkarına da olduğu için bayrağına “hak ve adalet” yazdıysa da süreç içinde giderek gericileşen, burjuvazi bu sefer bayrağına “her şey benim için” yazarak, kendi dışındaki tüm katmanlara saldırdı.

Sınıflı bir toplum sadece bir dünya görüşünden ibaret değildir. O her zaman karşıt ideolojiyi de yaratarak çatışma halinde olmuştur. Bu zıtların birliği ve mücadelesidir.

Sınıflı bir toplumun ürünü olarak işçi sınıfı ideolojisinin doğuşu:

Marksizm, 19. Yüzyılda batının en ileri üç ülkesinde gelişen üç büyük ideolojik akımın devamı, geliştirilmesi ve sentezidir. Apaçık ki, Marksizm bu üç ideolojik akımla doğrudan bağlantılı ve dolayısıyla bu üç akımın en meşru mirasçısıdır.

Batının bu üç en ileri ülkesi Fransa, Almanya ve İngiltere’dir. Bu ülkelerdeki üç büyük ideoloji de felsefe, sosyalizm ve ekonomi politiktir. Marksizm’in üç oluşturucu ögesi ya da bileşeni olarak bunlar; Batının diğer ülkelerindeki sosyalizm türlerini saymazsak, genellikle Fransız devrimci öğretileriyle yaşam ağacına kavuşan Fransız sosyalizmi. Hegel’le tepe noktasına varan klasik alman felsefesi. Adam Smith ve David Ricardo ile kristalleşen İngiliz ekonomi politiği.

Marksizm bu üç heybetli damarın, bu üç fevkalade ideolojinin harmanlanması, eksik ve dar yanlarının aşılıp gerekçelendirilmesi, geliştirilerek sürdürülmesidir. Bu üç ideoloji Marksizm’in oluşmasının ön temelini oluşturması bakımından muazzam önemdedir. Öyleyse Marksizm’e kaynaklık eden bu temel derin içeriğine inmek gerekmektedir. Bu, Marksizm’in tarihsel süreç ve gelişme koşulları içinde incelenerek kavranması açısından vazgeçilemezdir.

Eğer bu önkoşullar, bu ön temel yeterince kavranmazsa, Marksizm'in bu gelişme koşulları tarihsel süreç içinde çözümlenmezse, Marks'ın bu üç başlıca ideolojiyi hangi noktalarda nasıl geliştirdiği, bu üç ideolojinin eksik ve sığ yanlarını nasıl aştığı ve gerekçelendirdiği bilinemez ve dolayısıyla bilimsel olmayan sosyalizmin Marks'ça nasıl modern bilimsel sosyalizme dönüştürüldüğü noktasına varılamaz.

Ancak bu sürecin bir tahliliyledir ki, Marks öncesi sosyalizmin Marks'ın bilimsel buluşlarıyla hayali olmaktan çıkıp bilimsel sosyalizme dönüştüğü de kapitalizmi kaçınılmaz çöküşe götüren koşullarda, bu koşullardan sürgün veren sosyalizmin kaçınılmaz doğuşu da, bu doğuşta kapitalizmin mezar kazıcısı, sosyalist yeniden kuruluşun yaratıcısı olarak proletaryanın tarihsel rolü de açıklığa kavuşmuş olur. Marksizm, Marks'ın adına bağlı öğretilerin bütünlüğüdür. Marksizm, kendisinden önceki üç ileri ülkede ortaya çıkan üç büyük halka zincirinin devamı ve bu zincire yeni halkaların eklenmesidir. Marksizm, gökten vahiy yoluyla inmedi, sınırlı da olsa, eksik ve dar da olsa, onun öncesi vardı; ona hareket alanı sağlayan öncesi.

Marks'ın temelini attığı işçi sınıfının ideolojisini Lenin ve Stalin ilk kez Rusya'da hayatın canlı bir varlığa haline getirdiler. Ekim Devrimi dünya çapında işçi sınıfının bütünlüklü bir devleti olması bakımından muazzam bir yere sahiptir. Ekim devrimiyle değişen çağımıza niteliğini veren proleter devrimleri çağı, Marksist ideolojinin Lenin ve Stalin tarafından geliştirilmesi ve zenginleştirilmesinin ifadesi olarak kavranmalıdır. Onları gecikmeden tamamlayan Mao ise, Marksizm Leninizm de sıçramalar yaratarak günümüze ulaştırdı. Bu doğallığında işçi sınıfının ideolojisinin **Marksizm-Leninizm- Maoizm** olarak adlandırılmasını birlikte getirmiştir.

Bu kısa girişle birlikte konumuz olan ideolojik zayıflık, nedenleri ve aşma yolu nereden geçer sorularına gelmiş bulunuyoruz. **Öyleyse ideolojik zayıflıktan ne anlıyoruz?**

Taraf olduğumuz ideolojinin konusuna dahil olan tüm konularda veya bazı konularda düşünce sistematiğimizdeki zayıflıktır.

Soru şudur, insanların devrim ve sosyalizm isteminde gerileme, zayıflama veya tamamen vazgeçmenin nedeni nedir? Ya da insanlar devrimci kaldıkları halde, ileri çıkma, görev almada çekingenliği, statükoculuğu nereden ileri gelmektedir?

İki insan düşünelim, işkencede biri sonuna kadar direnirken, bir diğeri neden zayıflık göstermektedir. Ya da toplumsal mücadelede her şeyi göze alarak mücadelenin en ön saflarında yer alanla, geri duran biri arasındaki bu çelişkiyi neyle ifade etmeliyiz?

Bunlara vereceğimiz doğru yanıtlar tartışma konumuzu ileri taşımada anahtar rolü oynayacaktır.

Bozulmanın İç ve Dış Kaynakları

Bozulmanın biri **dış**, diğeri **iç** olmak üzer iki ayağı vardır. Dış kaynağı bakımından bozulmanın dayandığı ayak emperyalist baskı ve burjuva etkidir. İç kaynağı açısından bu bozulmanın yaslandığı koltuk değneği sınıflara dayalı yerküremizin küçük burjuva atmosferle örülü olması, küçük burjuvazinin kararsızlıkla karakterize olan ruh halinin saflarda yarattığı yıkım ve tahribattır. İç kaynak özellikle özgün dönemelerde dış kaynağın baskısı altında iyiden iyiye gelişip serpilir ve dışın içi beslemesi anın tarihsel koşullarının kendine özgü durumuyla

birleşince, ya da bu olumsuz koşulların yarattığı rüzgarı arkasına alınca bozulmanın kökleşmesi ve toplumu kuşatması kaçınılmaz hale gelir ve çürüme uzun zamana yayılarak genişler ve derinleşir.

Bilinir ki, devrimin tüm bir tarihi tanıtlamıştır ki, küçük burjuvazi devrim ve sosyalizme karşı kararsızlık, yalpalama ve dolayısıyla çelişki içindedir. Ve yine bilinir ki, küçük burjuvazi, sosyalizmle karşıtı arasında bir sarkaç gibi ha bire salınıp durur. Bu antitezler arasında, süregelen bir kararsızlık, bir uçtan ötekine düşüncel başkalaşım ve bir gel-git süreci yaşanır. Bu iki uç arasındaki mesafe bir adımlıktır. Bu kesimin yenilgi yıllarında hemencecik cesaretini yitirmesi, karşı devrim karşısında da döneğe tutum içine girmesi bu sınıfın doğası gereğidir.

Dolayısıyla ihanetle davaya bağlılık arasında süregelen bir gel git yaşayan bu kesim, elverişsiz koşulların her yanı çepeçevre kuşattığı karşı devrim koşullarında çok kolayca devrim saflarından karşı saflara doğru liberal bozulma çizgisinde düşüncel bir başkalaşım ile yer değiştirir. Bunda şaşılacak bir durum yoktur. Zira, atmosferin altındaki yer küremizde küçük burjuvazi çok yaygındır; bunun yarattığı atmosferin saflarda derin etkiler yaratması kaçınılmazdır. Bu atmosfere ivme katacak olan koşullar emperyalist baskı ve burjuva etkiyle birleşince toplumda liberal bozulmadan muzdarip insan fideliğinin boy atması ve bu durumun derinliği ve genişliğine toplumu sarması ve de sola demirlemiş kitlelerin devrimden kopması kaçınılmaz hale gelir.

Devrimlerin ve devrimci girişimlerin geri çekildiği, devrimlerin savunmada olduğu, sosyalizmin çekiciliğini görece olarak yitirdiği bir evrede iletim ve ulaşımda kazanılan nitel sıçramaların yarattığı fevkalade avantajı da adamakıllı arkasına alan uluslararası burjuvazi, zihinleri çölleştirme ve insanı uysal birer tüketim budalası maymuna çevirmede yoğun ve yaygın bir kültürel saldırıyla beyinleri tutsaklaştırmayı başardığı oranda, hem kitleler, hem de örgüt saflarında burjuvazinin ideolojik saldırıları etkili olmaya başlar.

Somut bir örnek olması bakımından; devrim sığ sulara çekilmiş, gelişmenin “iletken teli” devrime karşı fırtına bulutları toplanmış, karşı devrimci ideolojik saldırı toplumu tam bir kuşatma altına aldığı 1950’lerin ortalarından itibaren halk demokrasisi ve sosyalist ülkelerin kendi içinden çıkan “yeni burjuvazi”ce içten hançerlenip modern-revizyonizme, oradan da klasik kapitalizmle dolaysızca tümleşerek kapitalizmin karşısında diz çökmesi süreci, devrim ve sosyalizmin aleyhine kapitalizmin yararına ustalıkla kullanılabilirdi. Ve bu durum kapitalizme “yaşam öpücüğü” olarak, kapitalist süregelen bunalıma umut aşısı olarak görece de olsa çekicilik sağlayabilirdi. Sola yığılan kitleler tam ters yöne, sağa yığılmaya başladı. Kapitalizm yeniden geçer akçe olmaya başladı geniş kitleler penceresinden. Uluslararası burjuvazi ustalıkla kullandı anın bu tarihsel koşullarını.

Durumun somut olgu haline geldiği bir başka örnek; Burjuvazi, çok bilinçli ve şu propagandayı yapmaktan geri durmadı; onlara göre proletaryanın tarihsel misyonu bitmiş ve devrim dönemi bir daha geri gelmemek üzere kapanmıştı. İşte son birkaç beş yıldır durmaksızın beyinlere şırınga edilen buydu ve bu, burjuvazi yararına proletaryayı ideolojik olarak silahsızlandırmaktı; saflarda düzen bozukluğuna yol açmaktı.

Nitekim uzun zamanı alan bir çözülme, dağılma ve dalgalanma süreci yaşandı. Bu

sürece boyun bükenler neo-liberalizmin dümen suyunda eski tutundukları mevzileri terk ederek devrimci teori ve pratiği düzen içine hapseden yola girip “evrensel tasfiyecilik” zincirinin kötü birer halkasını oluştururken, bu sürece müdahale edenler, devrimci ve komünistler tasfiyecilikle cenkleşe cenkleşe bildik geleneklerinden, siperlerinden ve yüce davalarından bir santim bile gerilemeyerek kızıl bayrağı her zamanki kararlılıkla yükseklerde tutmaya devam ettiler.

Asıl olan devrimci durumda gerilemeler olsa da burjuvazinin ideolojik saldırıları karşısında direnmektir ve Asıl olan da kızıl dalganın küllenip geri çekildiği bir mecrada bu kararlılığı, bu ideolojik sağlamlığı gösterebilmek değil miydi? Birinciler döneklilikle karakterize olurken, ikinciler Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un, evrensel proletaryanın bu yüce öğretmenlerinin öğretilerine olan bağlılığını bağıra bağıra ilan etmeye devam ediyorlar...

Yanlış olan ne modern bilimsel sosyalizmin temel içeriğini oluşturan Marksizm-Leninizm-Maoizm ideolojisi ve teorisi idi ve ne de devrimin soylu amaç ve hedefleriydi. Yanlış olan anın tarihsel koşullarını anlama yeteneği, yürekliliği ve sağlamlığı gösteremeyen “devrimsiz de olabilir”cilerimizin devrimci Marksizm'in ilkeleriyle çatışmaları, bu ilkelere fena halde ve döneğe uzaklaşmaları idi. Yanlış olan toplumsal gelişmenin iletken telini devrimde değil, evrimde gören ve anın koşullarına boyun eğerek kapitalizmi zezem suyu ile kutsamaya çalışıp onun etkilerine umutsuzca tutunan Marksizm dönekliliği idi.

Yanlış olan, Marks'ın sınıf savaşımı teorisi yerine sınıflar arası işbirliği teorisini geçiren anlayıştı; devrimi kapı dışarı edip burjuva reformizmi kulvarına kapılanmaktı; süreklilikte kesintiler ve sıçramalar diyalektiğinin yerine “basit evrim” teorisini baş tacı etmekte; devrimci Marksizm'in burjuva bir yorumu ile “jakoben perspektiften” “huzur bozucu” olmayan anayasal düşlere doğru dolaysızca sürüklenmişti. Yanlış olan, devrimci şiarları bozarak ve yumuşatarak, eksilterek ve düzelterek emeğin köleleştirilmesi ruhuna uygun olarak yeniden kalıba dökmek ve burjuva ölçüte uydurmaktı. En nihayet yanlış olan, yasal bir “kitle partisi” masalıyla, proletaryayı sınıf bağımsızlığı ve egemenliği tarihsel rolünden burjuvazinin yararına alıkoymaktı.

İkinci Bölüm

Soruna Sınıfsal Açıdan Bakış

KP, sınıflar üstü bir parti değil, proletaryanın sınıf bilinçli en yüksek örgütüdür. Proletaryanın partisi olmasına karşın kendi sınıfıyla sınırlı olmayıp, içinde yaşadığı toplumsal katmanlardan da bütünüyle ayrılmış, proletarya dışındaki sınıfların ideolojik etkilerinin bütünüyle dışında kalmış "saf" bir parti değildir. KP'ye esas yön veren proletaryanın ideolojisi olmakla beraber diğer sınıflardan da şu veya bu oranda etkilenir. Bu etkilenme KP'nin saflarına proleter olmayan saflardan ve kısmen de proletaryanın çeşitli katmanlarından gelen kişilerin parti içine getirdiği düşüncelerden kaynaklanmaktadır.

Genelde proletarya olmayan saflardan gelen kişilerin parti içine getirdiği yanlış

düşünceler parti içinde yoğun çatışmaların, yani iki çizgi mücadelesinin de parti içindeki varlık nedenlerini oluşturur. Ayrıca KP, diğer sınıflara Çin Seddi ile kapalı olmadığı ve KP'nin üyeleri sınıflı toplumun üyeleri olduğundan, sınıflı toplumun çelişkileri şu veya bu oranda parti içine yansır. Parti içinde burjuva düşüncesi ile proleter düşünce arasında bazen durgun bazen ise sert çelişkilerin yaşanmasına neden olur. Sınıflı toplum var olduğu sürece de bu çelişki var olacaktır. Ya da başka bir söylemle; KP var olduğu sürece parti içindeki çatışma kaçınılmaz olarak kendini gösterecektir. Çünkü KP, kendisi sınıflı toplumun bir ürünüdür.

Sınıflı bir toplumun ürünü olan KP, başta burjuva ideolojisi olmak üzere küçük burjuva vb. çeşitli burjuva akımlarının ideolojisinin kuşatması altında, proletaryanın ideolojisinin hakim kılınmasının mücadelesini verir. Birincisi, öncelikle kendi içinde burjuva ideolojisine ve bunun kısıntılarına karşı mücadele verirken, ikincisi, yaşadığı toplum içinde proleter ideolojinin hakim kılınmasının mücadelesini verir. Parti içi mücadele olsun, ülkede burjuvaziye karşı iktidar mücadelesi olsun bunlar uluslararası mücadeleden soyutlanamaz. Onun birer parçasıdır. Uluslararası alandaki her ideolojik mücadele her ülkedeki KP'lere yansır.

Çünkü, burjuva ideolojisi ya da proleter ideoloji tek tek ülkelerin burjuvazisine ve proletaryasına has bir şey değil, evrenseldir. Proletarya iktidarı aldıktan sonra da parti içi mücadele iktidarı almadan önceki dönemden daha fazla önem taşıyacak ve yoğunlaşacaktır. Çünkü burjuva unsurlar kendilerini parti içinde gizleyerek ve partinin yönetimini ele geçirecek proletarya önderliğinde yapılan devrimi tasfiye etme mücadelesini bir önceki döneme kıyasla daha fazla arttırarak sürdürecektir. Ayrıca uluslararası burjuvaziden de aktif destek bulacaklardır.

Proletaryanın iktidarı aldıktan sonra parti içi mücadeleye daha fazla dikkat etmesi gerekiyor. İkincisinin yolu, iktidarı burjuvaziden almaktan geçtiği gibi, birincisinin yolu daha zorlu ve uzun erimli bir mücadeleyi gerekli kılar. Birincisi, yani parti içi mücadele burjuvaziye karşı açıktan verilen bir mücadele gibi kendisini net bir şekilde ortaya koymaz. Daha karmaşık bir çelişkiler yumağının çözümünü andırır. Ve burada parti içi eleştiri-ikna-eleştiri yöntemi ile hareket etmenin belirleyiciliği vardır. Burjuvazi, açıktan geldiği gibi, parti içine yansıyan burjuva düşünceler MLM adı altında da karşımıza çıkar. Zorluğu buradan gelir.

Parti içinde kendini gizleyerek, kendini proleter ideoloji olarak gösteren oportünist anlayışlara karşı mücadele daha zor olur ve daha da önem kazanır. Çünkü KP'yi içten kemiren burjuva ideolojisi onun iktidarı almasını önler. Her yönüyle proleter ideolojisi ile donanmamış bir KP sınıfının bir partisi olamayacağı gibi, kitleleri de devrime kanalize edemez. İşte partinin kendi içindeki yanlış anlayışlara ve ideolojik zaafılara karşı mücadelesinin önemi buradan gelmektedir. Kendi içindeki ideolojik zaafılara karşı mücadele etmeyen ve bu mücadeleyi sürekli kılmayan bir KP sınıfının partisi olmaktan çıkmaya mahkumdur.

KP canlı bir organizmadır. Canlı organizma kendisini içten içe kemiren mikroplardan arındıkça güçlenir ve görevlerini yerine getirebilir. KP içindeki ideolojik zaafıları burjuva ideolojisinin yansımaları olarak ele almak gerekir. Çünkü her zaaf belli bir ideolojinin ürünüdür. Proleter ideoloji bir bilimdir. O bilimden bağımsız olarak ele alınamaz. Bugün proletaryanın ideolojisi MLM bilimidir.

Bizim toplumumuzu ele aldığımızda parti içi mücadelenin yoğun olarak

yaşanmasının esaslı bir nedeni de toplumumuzun küçük burjuva bir toplum olmasından ileri geliyor. **İki ucu sivri, gövdesi kalın bir toplumuz.** Bir ucunda burjuvazi, öteki ucunda ise proletarya olan, ama geniş orta kesiminde ise küçük burjuva olan -ülkemizin yarı-feodal yapısından kaynaklanan feodal ilişki ve geri kültürel yapı bu çatışmayı ve çelişkileri daha da zorlaştırılmaktadır- bir toplumda çatışkılar da yoğun olmak zorundadır. Orta kesimin kaypaklığı partiyi daha da zor bir durumda bırakmaktadır. Ama devrimi gerçekleştirmek için orta kesimi kazanmak gibi esaslı görevleri de vardır.

Üçüncü Bölüm

İdeolojik Zaaflarımızın Başlıca Kökenleri

Bugün ... birçok ideolojik zaafın var olduğunu biliyoruz. Ancak bazı ideolojik zaaflar kendini ciddi şekilde hissettirmektedir. Bunların başında sübjektivizm, kendiliğindencilik, bürokratizm, dogmatizm gelmektedir. Özünde bu ideolojik zaaf lar çalışma tarzıyla da yakından ilgilidir. Bu hastalıkların öne çıkması Bolşevik bir çalışma tarzını yaşama geçirmemizi engeller. Parti çalışmamızın Bolşevik bir çalışma tarzına kavuşmasını istiyorsak bunları alt etmeliyiz. Partimizin gelişmesini istiyorsak yukarıda belirttiğimiz ideolojik hastalıklara karşı amansız bir mücadele vermeliyiz.

Parti içinde hatalara göz yumma, eleştiri getirmeme, "kırılır", "üzülür" anlayışlarıyla hareket etme ya da "eleştirsem ayağımı kaydırırlar" vb. gibi liberal yaklaşımlar söz konusudur. Yine özellikle sorumlulara karşı yaklaşımlarda liberalizm öne çıkmaktadır. Birçok yoldaşımız kendi sorumlusunun eksik ve hatalarını gördüğü halde eleştirmekten kaçınıyorlar. Bu liberalizmin en kötü yanısıdır. Oysa kim olursa olsun hatalar görüyorsak eleştirmeli ve doğrularını ortaya koymalıyız. Hataları görmezden gelmek, üzerine gitmemek oldukça zararlıdır ve burjuva zaaf ların parti içinde tehlikeli boyutlara ulaşmasına neden olur. Böyle bir yaklaşım hem partiye hem hata yapan kişiye hem de hatayı görüp eleştirmeyenlere zarar verir. Bu nedenle susmak, hatalarına göz yummak, eleştirmekten kaçınmak ne olursa olsun terk edilmelidir.

Subjektivizm

Subjektivistler, gerçeği olgularda arama yerine kendilerinin görmek istediği şekilde sorunlara yaklaşırlar. Olayları bir bütün olarak ele almayıp, bunların sadece bir yanını ele alarak sorunlara nesnel yaklaştıklarını sanırlar. Sübjektivizmin esas özelliği ise, teoriyle pratiğin bütünlüğünü değil, ikisini birbirinden koparmak şeklinde kendini gösterir. Görünüşte teoriye önem verildiği sanılır. Ama teori yaşamdan kopuk, MLM biliminin emrettiği pratiğin ürünü olmaktan ve derinlemesine incelenmekten uzak şekilde karşımıza çıkar.

Oysa MLM biliminin emrettiği şey olgulardan hareket etme ve doğruyu buradan çıkarmaktır. Bu nasıl olacaktır? Doğruların olgularda aranması, araştırma, inceleme ve bunu teorikleştirerek tekrar pratiğe dökmek. Pratikten çıkan sonuçları tekrar teorileştirmekle olacaktır. Teori ile pratiğin bütünleşmediği yerde sübjektivizm öne çıkar. Salt teoriyle yetinme, pratiği göz ardı etme ortaya çıkan teoride gerçekleri ifade

etmez. Mao yoldaş *"araştırma yapmayanın söz hakkı yoktur"* demekle bunu kastediyordu.

Kendi pratiğimize baktığımızda araştırma ve inceleme yapmadan bolca ahkâm kestiğimiz görülür. Hatta öyle zaman olur ki, devrimi bir saat içinde bile yaparız. Çünkü düşüncemizde ürettiğimiz şeylerin pratikte yaşam bulup bulmadığına bakmayız. Önemli olan düşüncemiz diye düşünürüz. Oysa düşünceler pratikle uyuşmuyorsa, yani sosyal pratik tarafından o düşünceler reddediliyorsa, o düşüncenin hiçbir anlamı da yok demektir. Sosyal yaşam tarafından reddedilen bir düşünce, olgular üzerinde yapılan bir araştırmanın ürünü değil, öznel niyetimizin ürünüdür. Görmek istediğimiz şeyle gerçek şey arasında derin bir uçurum vardır. Asıl olan gerçek şeylerdir.

Sübjektivizmden arınmanın yolu, nesnel olaylar üzerinde inceleme, araştırma yaparak bunların pratikle bütünleşmesini sağlamakla olabilir. Sorun kendi öznel niyetimiz değildir. Sorun, olguların içindeki çelişkilerin özünü yakalamak ve o çelişkilerin çözümünü ortaya koyarak pratik ile teorinin bütünleşmesini sağlamaktır. Kişide sübjektivizm egemen olduğunda bu anlayış onun tüm yaşamına, her hareket ve tavrına, çelişkilerin çözümüne, kitle ile ilişkilerine, partinin kararlarını hayata geçirmesine vb. yansır. Partinin kararlarını kendi çalışma bölgesine uygularken, kendi çalışma bölgesinin özgünlüğünü incelemediği için çelişkileri ve öne çıkan çelişkileri olgunun içinden çıkarmayıp kendi öznel niyetiyle hareket ettiği için kararlar pratikle bütünleşmez.

Partinin mücadelesi, sosyal yaşamdaki çelişkileri ve bunlar içinde de öne çıkan çelişmeyi yakalayıp buna uygun çözüm yolu bulmak ve bunu pratikle bütünleştirdiğimiz oranda gelişir. Sınıf mücadelesini geliştirme, ilerletme ve onun önderliği yakalayıp ileri götürmesi, var olan çelişmeler içinde öne çıkan çelişmeyi yakalayıp çözümünü ortaya koymak ve pratiğe geçirmekle olur.

Kitlelerin hareketlerinin gerisinde kalmışsak, kitleleri partiyle bütünleştiremiyorsak o zaman yanlış yapıyoruz demektir. Bu yanlış önderliğin teori ve pratiğinde aramak gerekiyor. Öncelikle kitlelerin içinde bulunduğu durumu araştırmak ve ona uygun, daha doğrusu, kitleleri daha ileri hedefe yönlendirici taktik politikaları üretmek gerekir. Bu da sübjektif düşünceyle değil, var olan objektif durumu MLM bilimi ışığında inceleme ve araştırmayla olur.

Diyalektik materyalizmin temel felsefesi somut koşulların somut analizidir. Her yoldaş, her parti organı diyalektik materyalizmin bu ilkesini tüm yaşamı boyunca çalışmalarının yol gösterici ilkesi olarak ele alıyor mu? Hayır! Sık sık sübjektif hatalardan söz edildiğine göre, bu, ilkeyi bütün çalışmalarımızın temel çıkış noktası olarak almadığımızı gösteriyor.

Kitlelerin ruh halini kendi öznel niyetlerine göre yorumlayan bir anlayış ya sübjektivizme ya da dogmatizme düşer. O zaman bu, kişide süreç içinde parti ruhunu öldürür. Ve giderek yozlaşmayı, partiden uzaklaşmayı getirir. **Sübjektivizmle dogmatizmin ikiz kardeşliği, her ikisinin aynı anlayışla hareket etmesinden gelir. Çünkü, ideolojik gıdaları küçük burjuva ideolojisidir.**

Sübjektivizm, dogmatizmin tersine şeylerin değişmesini kabul etmesine karşın, o şeylerin özüne inme, onların iç çelişkilerini yakalama yerine, kendi kafasındaki görüntüyü öne çıkarır. Bu anlayış kitlelere yaklaşımda ve kitle çizgisinde de kendisini

gösterir. Yer yer kitle kuyrukçuluğuna düştüğü gibi, bazen kitlelerin çok ilerisine de çıkıp sol politika izleyebilir. Genelde sol politika dogmatizme özgü olmasına karşın her iki ideolojik zaaf da bazen sağ bazen sol, özünde ise kitlelerden kopma anlamında sağ bir politika izler.

Birçok yoldaşımız sosyal pratikten kopuk teoriler üretirler. Ama üretilen bu teorinin yaşamla bütünleşip bütünleşmediğine bakmaz. Onun kafasındaki sosyal pratik kendi "sosyal" pratiğidir. Toplumsal pratikle bir ilgisi yoktur. Oysa teori sosyal pratiği geriletken değil, ilerleten bir fonksiyon oynarsa diyalektik materyalist bir anlayışın ürünü olabilir.

Partimizde kişiler özelinde de sübjektivizm yaygındır. Bazı yoldaşlarımız bir yoldaşı değerlendirirken bir başka yoldaşın değerlendirmesiyle yetinir ve o kişi hakkında kesin hükmünü verir. Bunun bir başka adı da önyargıdır. Önyargı sübjektivizmin en uç noktasıdır. Çünkü temelinde çok yönlü, MLM ışığında bir araştırma, inceleme yoktur. Mao Zedung yoldaşın söylediği gibi *"dünyada sadece tek bir doğru teori vardır, o da nesnel gerçeklikten çıkarılan ve gene nesnel gerçekliğin doğruladığı teoridir"*. (SE.3 s.42)

Dogmatizm

Dogmatizm, MLM'yi bir eylem kılavuzu olarak ele almaz. Bir doğma, yani değişmeyen statükocu bir anlayışla ele alır. Sosyal değişimlere gözünü kapar. Dogmatizm sosyal pratiği inceleme, araştırma yerine her şeyi katı bir şema olarak ele alır. Ve sosyal yaşamı şematik dar bir kalıbın dışına çıkmaz. Onun için MLM şematik bir yapıdır. Bu şematik anlayışlar pratikte kendini sol sekter şeklinde gösterir.

Dogmatizm, metafizik yaklaşımdır. Diyalektiğin değişim, hareket, gelişme ve olgularına özünde karşıdır. Slogan olarak diyalektik materyalizmi kabul etse de diyalektiğin temel yasalarını korumadığı için ona uygun hareket etmez. Bu anlamda da dogmatizm gerçek yaşamdan, gerçeklerden uzaklaşmak anlamına gelir. Parti bu anlayışa karşı mücadele etmediği sürece sınıf mücadelesinden uzaklaşır ve kitleleri devrime kazanamaz.

MLM kendisi eylem demektir. Hareket ve değişim demektir. Gelişmelere açık ve onlara uygun politika ve örgüt politikasının üretilmesi demektir. Ama dogmatizm bütünüyle bunlara kapalıdır. Ve kendi sağcılığını keskin sloganlarla gizlemeye çalışır. Dogmatizm kitlelerden uzaklaşmak, var olan koşullardan devrimin lehine yararlanmamak, sürekli değişim içinde olan sosyal pratiğin can alıcı sorunlarından sıyrılmak, bütün bu gelişmeleri görmezden gelmek demektir. Dogmatizm geneli özelle, önderliği kitlelerle birleştiremez.

Subjektivizmi incelerken de belirttiğimiz gibi dogmatizm ve subjektivizm özünde ikiz kardeştir ve ideolojik kaynakları aynıdır. Özleri ise sağcıdır. Dogmatizm kendini sol sekter bir siyasal politika ile ortaya koyarken, subjektivizm kendini daha çok sağcılık ve liberalizm olarak gösterir. Ama objektivizmin olduğu yerde zıddı olan dogmatizm de vardır. Birinin varlığı diğzerinin varlığı koşulunu da hazırlar. Çünkü, bu anlayışların zemini aynıdır. Ancak bir parti içinde bazen biri bazen ise diğzeri öne çıkar.

Bazı yoldaşlarımız ise somut koşulların somut analizi yerine, hiçbir şey değişmez mantığı ile hareket ederek partinin aldığı genel kararları kendi çalışma bölgelerine

uygularken özgül durumu hiç dikkate almadan uygulamaya çalışıyorlar. Bu da kararların pratikle bütünleşmemesini beraberinde getiriyor. Özgülü dikkate almayıp salt geneli dikkate almak dogmatizmdir. Yapılması gereken, genel kararların özgülde nasıl bir biçim alacağını ortaya çıkarıp ona göre uygulamaktır. "*Genel doğrular her özgülde de doğrudur*" demek yanlıştır, anti-MLM'dir.

Dogmatizm iradecedir. Sosyal pratiğin gelişimini reddederek her şeyi kendi iradesinin belirlediğini varsayar. Ve öyle hareket eder. MLM'yi bir eylem kılavuzu olarak ele almadığı için bütünüyle siyasal eylemsizlik içindedir. Siyasetle uğraşmak, gelişmeleri yorumlamak ve onları lehimize dönüştürmek için siyasal ve örgütsel politikalar üretmek "entellerin işi" olur.

Keskin laflar arkasına gizlenerek sözde keskin devrimciliğini ispatlamaya giderler. Sosyal yaşamı irdelemeyi küçümseyen, partinin mücadelesini geliştirecek yeni yeni taktik politikalar üretmeyi "mücadele kaçkınılığı" olarak niteleyen kişiler özünde MLM saldırılarını ve siyasetten bihaber olduklarını gizlemek için bu tür yollara başvururlar. Ve bu tür kişiler siyaseti küçümsemelerini sekterlikle gizlemeye çalışırlar.

Dogmatikler kitlelere partinin siyasetini götürmeyi küçümserler. Siyasal çalışmanın bütün çalışmaların can damarı olduğu ilkesini sözde kabul etseler de pratikte reddederler. Dogmatizm, keskin MLM kesilir. O komünist ilkelerin bazılarını ele alır ve o ilkelerin yaşama geçirilmesinde esneklik bilmez. Ve ilkeleri birer kalıp olarak ele alır. O ilkeleri her özgülde bir şablon gibi uygulamaya çalışır. Dogmatik anlayışlara sahip kişilerde parti ruhu zayıftır. Bu zayıflıklarını keskin sözlerle ve sekter tutum içine girerek gizlemeye çalışırlar. Ve bu tür kişiler sosyal pratiğin engeliyle karşılaşınca da devrimci ruhlarında önemli bir gerileme gözükür. Ve dış koşulları olunca da partiden de kopabilirler. Dogmatizm mahkum edilmezse ilişkiyi mücadeleden koparacak denli tehlikelidir.

Bazı yoldaşlarımız ise güncel ile geneli, evrensel ile özgülü birleştirme yerine salt genel doğrular üzerinde hareket ediyorlar. Bazı genel doğrular onlar için her şeydir. Ve her yer de genel için geçerlidir. Bu yaklaşım yöntemi onları dogmatizme düşürmekten alıkoymuyor. Düşünsel anlamda dogmatizme saplandıkları gibi pratikte de dogmatizme düşüyorlar. Dogmatikler özellikle değişen yeni durumlara göre yeni taktik belirlemede kendilerini gösterirler ve tutucu davranırlar. Değişen yeni durumu görmezden gelip halen eski taktiğin uygulanmasında diretirler. Bu da partinin gelişmesinin önünde önemli bir engel oluşturur.

Dogmatizm kitleleri küçümser. Kitlelerden öğrenmeyi, tekrar kitlelere gitmeyi ve tekrar kitlelerden öğrenmeyi reddeder. Kitlelere tepeden bakar. Ve onlara kitabi bilgilerle gider. Bu tavır kendini beğenmiş küçük burjuva aydınının tavrıdır. Dikkat edilirse küçük burjuva örgütlerinin kitlelere yaklaşımı ya sağdır ya da soldur. Parti içinde birçok yoldaşın kitlelere yaklaşımı soldur. Kitlelere güvenme, onlardan öğrenme ve tekrar onlara gitme MLM kitle çizgisi yerine, kitlelere güdülmesi gereken koyun sürüsü anlayışıyla yaklaşılırlar. Bu yaklaşım da kitleleri partiden uzaklaştırır. Bu tür yaklaşım ve anlayışlar anında ve yerinde mahkum edilmelidir.

Dogmatizm, kitlelerden kopuşun ifadesidir. Partiyi küçültme, sınıf savaşımından uzaklaşma, mücadeleyi dar kalıplar içine sıkıştırma, dogmatik anlayışların varacağı son durak olur. Dogmatizmin kitlelere yaklaşımı sekterdir. Kendisi savaştığı zaman

kitlelerin peşinden geleceğine inanır. Özünde ise halka güveni yoktur. Diyalektik materyalizm yasalarını teori ve pratiği yansıtmayan bir anlayışın, ileriye yönelik hareket etmesini ya da partiyi sınıf mücadelesine önderlik eder seviyeye yükseltmesini bekleyemeyiz. Çünkü gelişme yasalarına ters hareket edenlerin, sosyal pratiğin altında ezilmeye mahkum olacaklarını bilmeliyiz.

Marksizm'in bütün ustaları Marksizm'in bir doğma değil, eylem kılavuzu olduğunu sık sık tekrarlar. Dogmatikler ise Marksizm'i salt bir doğma olarak ele alıp onun bilimsel gelişmesi önüne set çekerler. Partide bu tür anlayışlara karşı savaş açmalıyız. İster dogmatik öznellik olsun ister subjektivizm olsun ister dar deneycilik olsun partimizin gelişmesi önünde önemli bir handikaplılar. Çünkü burjuva ideolojisinden kaynaklanan bu hastalıklar aşılmadan, parti bu hastalıklara karşı MLM'nin bilimsel eylem kılavuzu ile donatılmadan savaşımızı bir adım geliştiremeyiz.

Kendiliğindencilik

Olaylara müdahale etmeyerek arkasından gitme, oluruna bırakma anlamına gelen kendiliğindencilik, özünde kitle kuyrukçuluğu olur. Daima kitlelerin gerisinde hareket etme, en geri kitlelere göre politika belirtme demektir. Komünistler değiştirici-dönüştürücü ve müdahaleci bir özelliğe sahiptirler. Ayrıca politika saptarlarken sadece kitlelerin en geri kesimlerine göre değil, esas olarak ileri kesimlerini dikkate alırlar. Kitlelerin sadece ileri kesimlerine göre taktikler belirlemek "sol"culuktur. Aynı şekilde sadece kitlelerin geri kesimlerine göre taktik belirlemek ise kitle kuyrukçuluğudur. **Leninist taktik, kitlelerin ileri kesimlerine göre belirleme yaparken geri yığınları da dikkate alır.** Yani kitlelerin ileri kesimleriyle birleşme, orta kesimlerini kazanma ve geri kesimlerini ilerletme taktiğini uygulurlar.

Bizim pratiğimizde bu anlayış nasıl yansıyor?

Her şeyden önce olaylara anında müdahale edilmemesi, hantal davranılması. Kendiliğindencilik, üzerimizden atmamız gereken bir iltettir. Kendiliğindencilik olduğu yerde yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya denetleme mekanizması işlemez. Halkımızın kendiliğindencilik için söylediği, "saldım çayıra mevlam kayıra" özdeyişi tam da bu nedenle söylenmiştir. Komitelerimizin birçoğu, işlerini bu anlayışla yürütmeye çalışıyorlar. Yönetici organlar bir kere karar alıp altlara iltettikten sonra gerisini merak etmiyorlar. Kararlar uygulanıyor mu, uygulanıyorsa nasıl uygulanıyor, kararların uygulanmasında ne gibi hatalar yapıyor, ya da kararlar sosyal pratiği geliştirici bir fonksiyon mu oynuyor, yoksa sosyal pratik aldığımız kararları geri mi itiyor vs. Bunların üzerinde durmayan, aldığı kararları ciddi şekilde -olumlu olumsuz- takip etmeyen bir önderlik görevini yerine getiremez.

Devrimin genel perspektifinden şaşmadan günlük görevler yerine getirildiğinde dar pratikten de kurtulur. Bazı yönetici parti organlarımız çalışma bölgelerindeki kitle hareketlerinden bazen bihaber oluyor. İşçiler yürüyor, bölge organı zamanında müdahale edemiyor. Dar pratikçi çalışma tarzı buna neden olduğu gibi örgütsel işleyişteki bozukluk da bölge organlarının müdahale gücünü zayıflatıyor. Oysa her parti organı, başta da o bölgenin yönetici organı olaylara partinin siyasal çizgisi doğrultusunda müdahale edip kitleye önderlik görevini yerine getirmelidir.

Parti yayınlarının düzenli ve anında kitleye ulaştırılmasının önemi anlaşılır olduğu kadar, yazılı ajitasyon/propagandanın kitleler üzerinde yarattığı olumlu etki küçümsenemez. Stalin, partide ve devlet aygıtında Leninist militanın özel tipini ve çalışmada Leninist tarzı betimlerken, Leninist militanın sahip olması gereken **iki özelliği** özellikle vurgulamaktadır: "**Rus devrimci atılımı**", "**Amerikan pratiği**" anlayışı.

"Rus devrimci atılımı, eylemsizliğe, yerleşmiş verimsiz alışkanlıklara, tutuculuğa, zihin durgunluğuna, eski geleneklere, kölece bağlılıklara karşı panzehirdir. Rus devrimci atılımı, öyle canlandırıcı bir güçtür ki, zihni açar, ileriye doğru iter, eskiyi parçalar, perspektifler sunar. Bu atılım olmadan hiçbir ilerici hareket olanaklı değildir. Ama Amerikan pratiği anlayışı ile birleşmezse o atılımın boş 'devrimci' manilovizme düşmesi çok olasıdır."

"Amerikan pratiği anlayışı, tersine 'devrimci' manilovizme ve işgüzarlığa karşı panzehirdir. Amerikan pratiği anlayışı engelleri tanımayan her cins ve her türlü engeli verimli çalışmaya deviren, önemsiz de olsa başladığı işi kesinlikle bitiren ve ciddi bir kuruluş çalışmasında kesinkes edinilmesi zorunlu olan yılmaz bir güçtür."
"Ama Amerikan pratiği anlayışı Rus devrimci atılımıyla birleşmezse yozlaşır, dar ve ilkesiz işgüzarlık derecesine düşebilir..."

"Rus devrimci atılımıyla Amerikan pratiği anlayışının birleştirilmesi, işte parti içinde ve devlet aygıtında çalışmada Leninizm'in özü budur." (Leninizm'in İlkeleri, s.115, Stalin)

Stalin yoldaş burada teori ile pratiğin birleştirilmesine örnek vermiştir. *"Daha çok iş, daha az laf"* deyimini parti fonksiyonerlerinin çalışmalarında ilke edineceği bir hareket tarzı olmalıdır. Ama bu boşa koşuşturma, plansız-programsız çalışma anlamına hiç gelmez. Parti fonksiyonerleri yaratıcı ve üretici olmalıdır. Sadece yukarıdan gelen kararları kendi altlarına uygulamakla görevleri sınırlı değil, tersine o kararların çalışma bölgelerinin özgülünde nasıl bir biçimde olacağını alta kavratmak zorundadırlar.

Planlı-programlı işler yapmalıyız. Baktığımız yeri, attığımız adımın yönünü bilmeliyiz. Boş koşuşturmalarla devrimci enerjimizi heba etmemeliyiz. Yaptığımız işler kendimizi tüketmeye neden olmamalı, her gün kendimizi yeniden üretmeye hizmet etmeli, her gün kendimizi yeniden ve yeniden yenilemeliyiz.

Çalışma yöntemimizdeki hataların üzerine bilimsel yöntemlerle gidelim. Önce hatalarımızı ortaya çıkarıp, bunun kaynaklarını bulalım. Sonunda bu kaynakların nasıl kurutulacağını kolektif gücümüzü harekete geçirerek çözelim ve pratiğimizi doğru bir şekilde yönlendirelim. Bütün işlerimiz planlı ve programlı olmalı. Plansız-programsız çalışma, yeni bir programsız çalışmanın zeminini hazırlar. Programsız ve plansız çalışma ise boşa kürek çekmemize neden olur. Devrimci enerjimizin heba olmasına neden olur. Uygulayacağımız kararları öncelikle kavramalıyız. Özgül çalışma alanımıza uyguladığımızda nasıl uygulamamız, olumlu sonuç almak için önce hangi halkayı öne çıkarmamız gerektiğini irdelemeli ve bilince çıkarmalıyız.

En karmaşık sorunlarda olduğu gibi, en basit sorunlarda da hareket noktamız, uygulama yöntemimiz böyle olmalıdır. Yani çelişkiler yumağı iyi kavranmalı ki, iplikleri koparmadan yumağı çözelim. İplik kopuyorsa yumağın çözülmesini kavramadık demektir. Kendiliğindencilik devrimciliğin anti-tezidir. Komünistler

mücadeleci olmalıdır. Devrimci mücadelecilik başarının kendisidir. Statükoculuk ise ölümdür, yaşamı durdurmak demektir. Ama komünist de olsak yaşamı durduramayız. Hareket, irademiz dışında vardır. Ama o hareketi devrimci müdahale ile istediğimiz yöne çevirebiliriz. Yeter ki hareketi iyi kavrayalım, aralarındaki çelişkileri bilelim. Bilim budur, bilim böyle gelişir.

Toplumsal çelişkiler de kendiliğinden çözülmez. Toplumsal dönüşmeler kendiliğinden olmaz. Ancak devrimci müdahale ile burjuva düzeni sosyalist düzene çevirebiliriz. İnsan, doğada olduğu gibi kendiliğinden hareket edemez. İnsan ile hayvan, insan ile diğer canlılar arasındaki en önemli ayırım insanın yeniden ve yeniden üretim faaliyetinde bulunmasıdır. Yani bilinçli hareket etmesidir.

O halde önce insan ve sonra da devrimci bir insan olduğumuzu unutmaz ve bunların gereklerini yerine getirirsek yapamayacağımız hiçbir şey olamaz. Bu nedenle kaderciliğe, kendiliğindenciliğe, plansız-programsız çalışmaya hayır, devrimci dönüşümcülüğe ve devrimci müdahaleciliğe evet diyoruz.

Her alanda olduğu gibi, çalışma tarzımızdaki hastalıklara karşı da isyan etmeliyiz. Kötülüklerle karşı isyan meşrudur. Kötülüklerle karşı bilinçli isyan, devrimciliğin kendisidir. Kendi hatalarımıza karşı da isyan etmeliyiz. Kötülüklerle karşı isyan etmemek burjuvazinin yoz ideoloji ve kültürünün esiri olmayı kabul etmek demektir. Çalışma yöntemimizde de devrim yapmalıyız. Bu devrim gerekli ve aciliyet kazanmıştır. Çalışma alanımızda düzelmeler olmadan MLM'nin ilkelerini bu anlamda uygulayamazsak çalışmalarımızı bir adım ileri götüremeyiz.

Kolektivizm bireyselliğin düşmanıdır. Çalışma tarzımızdaki en önemli eksikliklerden birisi de budur. Partide kolektivizmin gelişmesi, işlerin iyi gitmesi, eksikliklerin tamamlanması, hataların aşılması, engellerin çabuk yıkılması demektir. Kolektif üretim, kolektif tüketim, kolektif hareket burjuvazinin korkulu rüyasıdır. Kitlelerin kolektif hareketi en devrimci çıkıştır. Kolektivizmi kendi bünyesinde uygulamayan bir KP kitleleri de harekete geçiremez, kitlelerin yaratıcı gücünden devrimci dönüşüm için yararlanamaz. Tek tek bireyler partide hiçbir şey yapamaz. Lenin de Mao da eğer örgütü kolektif olarak harekete geçirmeselerdi bir hiç olurlardı.

Tek tek bireylerin "kahramanlıkları" tarih yaratmaz. Tek tek bireylerin çalışkanlıkları devrimi yapmaz. Tek tek yoldaşlarımızın çalışkanlıkları partiyi harekete geçirmeye, partinin önderliğini sağlamaya yetmez. Çalışma tarzımızda en göze çarpan şey, tek tek yoldaşların dar pratik içinde boğulmalarıdır. Eğer kolektif hareket edilirse, bütün yoldaşlar örgütlenir, başıboş kalmaz ve onların enerjileri devrime kanalize edilirse örgüt harekete geçer. Her kişiden, her insandan, her yoldaştan yararlanmak zorundayız. Onların düşüncelerine değer vermeli, onları tartışma ve düşünmeye sevk etmeliyiz. Alınan kararları onlar vasıtasıyla pratiğe uygulamalıyız. Ama önce bireyin değil örgütün harekete geçirilmesi gerektiğini bilince çıkarmamız gerekir.

Kitlelerin öğrencisi olmayı kabullenmeyenler kitlelerin öğretmeni olamazlar. Kitlelerden öğrenmeyenler kitlelere bir şey veremezler. Kitleler sosyal yaşamın içindedirler. Onlardan öğreneceğimiz çok şey var. Onların engin deneyimlerinden ders çıkarmayanlar kitleleri partinin safında birleştiremezler. Kitlelere gidin, kitlelerle kaynaşın, önce kitlelerden öğrenin, sonra da kitlelerden öğrendiğiniz düzensiz bilgileri düzenli ve daha ileri düzeye getirerek kitlelere verin. Geneli güncelle,

önderliği kitlelerle birleştirmenin en önemli merhalesinin bu olduğunu unutmayın yoldaşlar.

Siyasi canlılığın olduğu yerde burjuva mikropları uzun süre yaşayamaz. Kendini gizleyemez. Canlı bir siyasi organ, canlı bir pratik ilerlemenin kendisidir. Bu nedenle alt üstü ile tartışmalı, üst altıyla. Bütün yoldaşlar parti ilkelerine sadık kalarak tartışa tartışa birbirinden öğrenmeli, birbirine öğretmelidir.

Bazı yoldaşlarımız görev alanlarına gittiklerinde kendi bölgesi dışında partinin geri kalan kısmını unutarak tamamen dar bölgeci anlayışa düşüyorlar. Parçayı bütünden, bütünü parçadan koparıyorlar. Bütünü parçaya feda ediyorlar. Bölgesel görevi öne çıkarıp merkezi görevi unutuyorlar. Pratikteki uygulamalarla "her koyun kendi bacağından asılır" burjuva yaklaşımını sergiliyorlar.

Oysa bütün parçayı, parça bütünü gözetmeli ve parça bütüne bağlı olmalıdır. Kafayı kuma sokma örneğinde olduğu gibi kafamızı sadece çalışma bölgelerimizin dar sınırları içine hapsetmemeliyiz. Partinin genel çıkarlarına ve özelde de merkezi göreve hizmet etmek, onu güçlendirmek için hareket etmeliyiz. Merkezi görevi güçlendirmek için bölgemizde kendimize düşen payın ne olduğunu bilince çıkararak çalışma tarzımızı ona göre biçimlendirmeliyiz.

Bürokratizm

Burjuva sınıf hastalığıdır. Her şeyi kararnamelerle, yukarıdan gönderilen emirlerle idare etme ve yürütme mantığıdır. Partimizin çalışma tarzının baş düşmanlarından biri de bürokratizm hastalığıdır. Bazı yoldaşlarımız kolektif çalışma yerine bürokratik çalışma tarzını kendilerine rehber edinmişlerdir. Bu nedenle de partiyi bir bütün olarak harekete geçirme yerine ve de alınan kararların partiye bir bütün olarak kavratılması yerine birkaç bürokratin kavraması ve onların emirleri şeklinde aşağıya gönderilmesi yeterli bulunmaktadır. Bu anlayış mahkum edilmeli ve reddedilmelidir.

Bürokratizm, kolektivizmin düşmanıdır. Bireysel çalışma anlayışını ve memur tavrını geliştirir. Üretkenliği, yaratıcılığı ve verimliliği öldürür. Çünkü bürokratlar emir vermeye, altındakileri de burjuva memurları gibi emir almaya alıştırmışlardır. Burjuva memurları amirlerinden gelen emirleri uygulamakla yetinirler. Kendileri üretmezler, sadece tüketirler. KP içinde de eğer MLM bir çalışma tarzı sürekli uygulanmazsa parti bürokratları yetişir. Sözde komünist bürokratlar her şeyi kendileri bilir. Başkalarının görüşlerine danışmaya gerek görmezler. Kitlelere emrivaki ile giderler. Öncelikle de parti militanlarının yaratıcı özelliklerini hiç dikkate almadıkları gibi onları üretkenliğe, yaratıcılığa sevk etmezler. Birer emir kulu olmalarını isterler.

Bazı yoldaşlarımız bürokratizmi masa başında oturup yazı yazan ve masa başında oturup emir veren olarak algılıyorlar. Bu yanlıştır ve eksik bir belirlemedir. Özellikle bir savaş örgütünde bunlar olmaz, olsa da azdır. Ayrıca bürokratizm her alanda kendini gösterir ve bir anlayış sorunudur. Yukarıda da belirttiğimiz gibi kolektivizmi reddeden, kendini her şey görüp, militanlarını küçümseyen, kitlelere yukarıdan bakan, emir ve kararnamelerle işi yürüttüğünü sanan anlayış sahipleri bürokratizmin batağına saplanmış demektir. Saflarımızda sorun koşuşturma ya da masa başında oturma sorunu değil, doğru bir anlayışa sahip olma sorunudur. Bolşevik bir çalışma ve MLM çizgisini uygulayan bir anlayış bürokratizmin düşmanıdır.

Bürokratizmin can düşmanı kolektivizmdir. Partide kolektivizmin gelişmesi, canlı bir siyasal ortamın yaratılması ve buna koşut olarak canlı siyasal ortamın üretken bir pratikle bütünleşmesi bütün ideolojik zaafların panzehiri olmaktadır. Canlı bir siyasal ortamın olmadığı ve yaratıcı ve dönüştürücü bir pratiğin sergilenmediği koşullarda, her türlü burjuva hastalıklarının güçlenme zemini kendi elimizle yaratılmış demektir.

Parti içinde "devrimci bürokratlar" yetiştirmek istemiyorsak teori ile pratiğin bütünlüğünü sağlamalıyız. Eskiye atıp yeniye almalıyız. Güncel ile geneli birleştirmeliyiz. Parti içinde "bürokratizmin" yaşandığı bataklığı kurutmak istiyorsak canlı bir siyasal ortam ve üretken bir pratik sergilemeliyiz. Sınıf mücadelesinden kopuk değil, bizzat sınıf mücadelesinin her alanında partinin siyasetini özgüle uygulayarak "somut koşulların somut analizi" süzgecinden geçirerek, statükocu bir mantıkla olgulara yaklaşmayıp sürece damgasını vuran çelişkileri yakalayıp o çelişkilerin çözümünden hareket etmeliyiz.

Partiyi ideolojik hastalıklardan arındırmak istiyorsak silahların eleştirici ve dönüştürücü gücünü bilince çıkarıp bunun gereklerini yerine getirmeliyiz. Bu, her parti organının görevini salt kendi çalışma bölgesiyle sınırlamayıp partinin merkezi görevini geliştirmek için kendi bölgesindeki çalışmayı ona göre şekillendirmesi ve sınıf mücadelesinin bütün bağlantıları arasındaki diyalektik bağı kavrayıp ona göre hareket etmesi ile düzelir. Partiyi hastalıklardan ve çeşitli burjuva sapmalarından arındırmak istiyorsak "kitlelerden kitlelere" anlayışını uygulamalıyız.

Sekterizm

Sekterizm "özelciliğin örgütsel ilişkilerdeki yansıması" olarak partide egemen olmasa da bir burjuva hastalığı olarak zaman zaman çalışma tarzımıza damgasını vurmaktadır. Sekterizm özünde "önce ben"cidir. Sekter kişi partiden önce kendi çıkarlarını öne çıkarır. Kendini her şeyin üstünde görür. Eğer kendisi olmazsa partide hiçbir şeyin yapılamayacağı ve her şeyin kendisiyle başlayıp kendisiyle biteceği ya da bittiği anlayışını yayar. Bu anlayış sahibi kişiler hem yoldaşlarına karşı sekter davranırlar hem de parti dışındaki insanlara karşı da sekter tutum sergilerler. Kitleye karşı tutumları da sekterdir.

Sekterler aynı zamanda sadece kendi çalışma alanlarını öne çıkarır ve o alanı partinin bütününden ayırırlar. Kendi sorumluluğu altındaki her şey iyidir, diğer alanlarda ise kötüdür. Kendi çalışma alanlarında bir "olumsuzluk" oluşursa da bu onun suçu değil, bu kötülük oraya dışarıdan getirilmiştir.

Sekterizm kendi hatalarını görmez, tersine o hiç hata da yapmaz. Çok sıkıştığı zaman bazı hatalarını kabule yanaşsa da özünde onlar siyasal yaşamda sözü edilmeyecek şeylerdir. Ama kendisi dışındakilere karşı eğitici, dönüştürücü ve hastayı tedavi edici değil, öldürücü yaklaşır. Amacı onları sindirmek ve deyim yerindeyse birer "kulları" haline getirmektir. Kendi hatalarını eleştirmeyenler sekter kişi için "en iyi" olandır.

Sekterizm illetine yakalanmış olanlar parti ile birey arasındaki ilişkiyi yanlış kurarlar. Parti değil, birey ön plandadır. O partiye değil, parti ona bağımlıdır. Kitlelerin partiye değil ona ihtiyacı vardır. Ve bu kişiler sözde partiye bağlıdırlar. Partinin her şeyini savunur gözüdürler, yeri geldiğinde partiye kötü söz söylemezler. Neredeyse partinin "namusu" onlardan sorulur. Ama ne zaman ki parti onu eleştirdiği

an, bir anda yıkılırlar. Sekter unsurların diğeri bir özelliği de parti içinde dedikodu yaymasıdır. Kendini öne çıkarmak için yoldaşları birbirine düşürmeye çalışır. Bazı "hataları" kendini eleştirenlere karşı "koz" olarak tutar ve zamanı gelince "kullanmaya" çalışır. Özellikle siyasi olarak geri unsurlar üzerinde bu tür yöntemler etkili de olur.

Sekterizm liberalizmi de içinde barındırır. Sekter kişi kendini eleştirenlere, hatalarına göz yummayanlara karşı sekter bir tutum alırken, kendisini eleştirmeyen, hatalarına göz yumanlara ise liberal davranır. Sekter ve kariyerist unsurlar etrafında bir "suskun" grubu yaratmaya özen gösterir. Çünkü kariyerizmin "suskunluğa" gereksinimi vardır. Ayrıca sekter ve kariyerist unsurlar sözde "disiplinli" gözükmeye çalışır. Özünde ise devrimci disiplin yerine laçkalığı ve gevşekliği geçirir. Yoldaşları ile ilişkilerinde kendi otoritesini benimsetmek için sekter çıkışlarda bulunurken, genelde ise ahbap-çavuş ilişkileri geliştirmeye çalışır. Bu nedenle ilişkilerinde siyasi otorite göze çarpmaz. Ya sekter ya da liberal, yani ahbap-çavuş laçka ilişkileri siyasi ilişkilere tercih eder.

Sekterizm can alıcı siyasi ortamı istemez. Sorunları çözmek için yoldaşlarını siyasi olarak geliştirme, ufuklarını açma, canlı bir tartışma ortamı yaratma yerine, suskunluğu ve kendilerine bağlılığı öne çıkartır. Kapalı kapıcılık olarak da adlandırılan bu durum darbeciliği de beraberinde getirir. Canlı bir siyasi ortam, parti ve tek tek unsurların gelişmesi, sınıf mücadelesi ivmesinin yükseltilmesi körü körüne itaat, hatalara göz yummanın ve anti-bilimsel yaklaşımların önünde önemli bir engeldir. Marks'ın da dediği gibi "sorunlar tartışılarak kavranır" ama sekterizm buna kapalıdır. Mümkün olduğunca siyasi ve teorik tartışmaların dışında kalmaya çalıştığı gibi, partiyi böyle bir ortamdan uzak tutmaya çalışır. Somut koşulların somut analizi yerine öğrendiği bazı ilkeleri papağan gibi tekrarlamaktan öteye gidemez. Sekterizm siyasi tartışmaların önüne kişisel sorunlar geçirir.

Öyle ki, bazı yoldaşlar kendini eleştiren yoldaşlara yardımcı olmamak gibi bir tavra girerler. "Burunları sürtünsün de görelim" vb. anlayışlar bunlardan bazılarıdır. Böylesi anlayışlara sahip olanlar kendilerinin her şey, diğerlerinin ise kendisi olmadan hiçbir şey yapamayacak kimseler oldukları anlayışını taşırlar. Bunun esas anlamı, o olmadan partide hiçbir şey yapılamaz demektir. Oysa partide tek birey hiçbir şey yapamaz. Partiyi geliştirecek, güçlendirecek olgu kolektivizmdir.

Mao Zedung yoldaşın da belirttiği gibi "ün ve mevki" peşinde olan bütün apolitik anlayışa sahip unsurlar sadece kendi çalışmalarını öne çıkarırlar. Hatta diğer yoldaşların mücadelelerini küçümserler. Ama parti tarafından "mevki"leri ve "ün"leri ellerinden alındığında ise eğer parti içinde belli bir destek bulurlarsa ya "bağımsızlık" ilan ederler, ya da sudan çıkmış balığa dönerek partinin kendisine haksızlık yaptığını ilan edip, partiden koparlar. Çünkü bu tür insanlar "ün ve mevki" olmadan parti içinde kalmazlar. Kariyerist oldukları için de partinin verdiği cezaları kendi içlerine sindirmezler. O cezanın değişmesini, hatalarını gidermesi için bir uyarı olarak ele almazlar. Tersine verilen cezanın, onurunu ayaklar altına almak amacıyla verildiği, kendisini "rezil" etmek için verildiği şeklinde ele alırlar.

Sekter kişiler genelde apolitik tavırlar sergilerler. Çünkü komünist, sosyal bir kişiliğe sahip olmadıklarından küçük burjuva tavırlarla bezenmişlerdir. Bireyciliği değil kolektivizmi, sekterliği değil parti ruhu ve partinin çıkarlarını öne çıkarmalıyız.

"Partimizin uygun adım yürüyebilmesini ve tek bir ortak hedef uğruna çalışabilmesini sağlamak için bireyciliğe ve sekterliğe karşı mücadele etmeliyiz". (Mao, se.3, s.47)

Parti birliğini koruyarak ve güçlendirerek, sınıf mücadelesinin her alanında sosyal pratiği geliştirici siyasal taktikler üreterek ve anti-MLM düşüncelere karşı mücadele vererek, ancak o zaman taktik olarak bizden güçlü düşmanı alt edip zafere ulaşabiliriz. Bunun tersi bir tavır proletaryayı zaferinden alıkoyacaktır. Sonuç olarak, sekterizmin düşmanı kolektivizmdir. Partide kolektif bir ruhun gelişmesi, sekterizm vb. anlayışların panzehiridir. Açıklık, dürüstlük, alçakgönüllülük, halka ve partiye bağlılık, canlı siyasal bir ortam, dar deneyciliğe, bireyselliğe ve sekterizme karşı mücadele yöntemi olmalıdır:

"Sekterliğe karşı mücadelede özellikle bir noktaya dikkat edilmelidir; size karşı mücadele etmiş olanlarla birleşmelisiniz. Hiç de o kadar kötü olmadığınız halde, sizinle yumruk yumruğa geldiler, sizi yere yıktılar, acı çekmenize ve itibarınızı yitirmenize neden oldular, sizi 'resmen' oportünist diye 'damgaladılar' Eğer haklı olarak dayak yediyseniz, oh olsun. Eğer oportünistin biriysen, niçin yumruklara hedef olmayacak mısın? Ben, haksız yumruklardan ve mücadelelerden söz ediyorum. Size darbe indirenler tutumlarını değiştirdikleri, size haksız yere saldırdıklarını, sizi oportünistlerin 'şahı' ilan etmelerinin yanlış bir şey olduğunu kabul ettikleri zaman, meseleyi uzatmayın. İçlerinden birkaçı haksız olduğunu kabul etmezse, biraz bekleyemez misiniz? Bekleyebilirsiniz herhalde.

Birlik derken sizinle görüş ayrılıkları olan, size yukarıdan bakan ya da pek saygı göstermeyen, sizinle görülecek bir hesabı olan ya da size karşı mücadele etmiş olanlarla ve size acı çektirenlerle birleşmeyi kastediyoruz. Sizinle aynı fikirde olanlara gelince, bunlarla zaten birlik halinde olduğunuz için birlik diye bir mesele siz konusu değildir. Burada mesele, henüz birleşmemiş olduğunuz, sizden farklı görüşleri ya da önemli zaafı olanlarla ilgili olarak ortaya çıkmaktır. Örneğin bugün Partimizde, Partiye ideolojik olarak değil, sadece örgütsel olarak katılmış olan pek çok kişi vardır. Bunlar sizinle yumruklaşmamış ya da çatışmamış olabilirler, fakat partiye ideolojik olarak katılmamış oldukları için yaptıkları işler kaçınılmaz olarak yetersiz ya da hatalı olabilir, hatta bunlar bazı kötü şeyler de yapabilirler. Bu gibilerle birleşmeli, onları eğitmeli ve onlara yardım etmeliyiz" (Mao, cilt 5 sf. 362)

Demokratik Merkezizetçilik Konusundaki Zafiyet

Demokratik merkezizetçilik ilkesi kitlelerden kitlelere çizgisinin genel olarak örgüt işleyişindeki özel olarak da komünist partisindeki biçimidir. Gücünü kitlelerden almayan hiçbir fikrin gerçek anlamda inisiyatifli olamayacağından hareket ederek, bu ilkenin bir komünist parti açısından ne kadar önemli olduğunu anlamak mümkündür. Bununla bağlantılı olarak kabul etmeliyiz ki esasını demokratik merkezizetçilik ilkesinden almayan hiçbir karar veya tavır inisiyatifli olamaz.

Savunduğumuz herhangi bir fikrin gerçekten güçlü, ikna edici olması için pratikten, özel olarak Partinin pratiğinden gelmesi gerekir. Ancak yukarıda vurgu yaptığımız meselenin bir benzeri olarak Parti içi tartışmalara kendini yeterince katmayan partililerin, bu kararları kendi önerileri gibi sahiplenmeleri mümkün olmamaktadır. Yine bu tartışmalara katılmama sonucunda kavrayış belli noktalarda sınırlı kalmakta ve istenilen düzeyde kavranmayan konular hayata geçirilirken de

belli sıkıntılar yaşanmaktadır.

Demokratik merkezîyetçilikten kastedilen çok kaba olarak demokratik davranma isteği, zorunluluğu vs. değildir ya da son noktada merkezînin uygulanır olması şeklinde anlaşılmamalıdır. Burada esas olan doğru bir fikrin yaratılması, geliştirilmesi ve gerçekleştirilebilir, pratiği ilerici yönde değiştirebilir kılmasıdır. Bu ilkenin demokrasi yanı yukarıda da değindiğimiz gibi her bileşenin kendini rahatça ifade edebileceği, demokrasi ortamının oluşturulması iken merkezîyetçilik yanı uygulamada yaşanan sorunların aşılmasına dönüktür.

İlke bu şekilde kavrandığında Partinin disiplinini, gücünü artırırken ihlal eden kimi yaklaşımlar Partinin gücünü zayıflatır; doğru fikirlerin oluşmasını engeller ve ileriye doğru atılacak adımların etki gücünü belirlediği gibi bu adımların atılmasını dahi engelleyebilir. Demokrasi ve merkezîyetçilik ilkelerinin iç içe girdiği bir örgütlenme ilkesi olan demokratik merkezîyetçilik de demokrasi olmadan merkezîyetçilik, burjuva kuyrukçuluğudur. Bu da Komünist Partisini yozlaştırır.

Merkezîyetçilik olmadan demokrasi ise, herkesin her istediğini her istediği anda yapması anlamına gelir. Bu da disiplinsizlik ve karmaşa demektir ki, ikisi de bir komünist parti için aynı sonucu doğurur. Herhangi bir kararda ya da tartışmada azınlığın çoğunluğa tabi olması şeklinde oldukça kısırlaştırılan bu ilke, saflarımızda yanlış algılanmaktadır. Oysa demokratik merkezîyetçilik, en kısa ve öz haliyle kolektif tartışmalardan çıkan sonuçların kararlara veya tavırlara yansıtılmasıdır.

Bu açılardan bakıldığında kolektif tartışmaların doğru ve hedefli yürütülmesi ve doğru sonuçların çıkartılarak yaşama geçirilmesi oldukça önemlidir. Parti için eleştiri-özeleştiri mekanizması da dahil bir dizi ilke, demokratik merkezîyetçilik ilkesinin uygulanmadığı yerde sadece lafta kalır. Aynı zamanda doğru fikirlerin yaratılması süreci olarak değerlendirilmesi gereken demokratik merkezîyetçiliğin diğer ilkeler üzerinde de böyle bir etkisi vardır.

Çünkü demokrasi yönü; Partinin izleyeceği siyasetlerin tartışılarak kolektif tarzda kararlaştırılması, alınan kararların yanlış yönlerinin atılıp, doğruların geliştirilmesi, eleştiri-özeleştiri silahının etkili bir tarzda kullanılabilmesi, proleter disiplinin sağlanabilmesi ve Parti içindeki sınıf mücadelesinin doğru tarzda yürütülebilmesi için gerekli bir araçtır. Merkezîyetçilik yönü de alınan kararların her alanda uygulanabilmesi, irade ve eylem birliğinin sağlanabilmesi, tek bir insan gibi davranılabilmesi, Partinin iradesini delecek başıboşluğun ve hizip faaliyetlerinin önlenebilmesi için gerekli olan bir araçtır. Önemli olan bu ilkenin asıl amacını kavrayıp, bu iki yön arasında diyalektik bir birliği oturtabilmektir.

Yukarıda dediğimiz gibi bu ilke, Partinin birçok farklı noktadaki bakış açısını yakından ilgilendirmektedir. Örneğin bir komünist parti açısından sağlam ve güçlü bir irade gösterebilmek önemlidir. Bu irade ise ancak, demokratik yoldan, kolektif olarak çeşitli görüşleri ve fikirleri karşı karşıya getirerek ve sonuçta ise herkes için uyulması zorunlu bir karar olarak yaratılabilir.

Yani komünist parti açısından demokratiklik de merkezîyetçilik de geniş kitlelerin iradesine dayanmak zorundadır. Parti iç yaşamı tüm parti üyelerinin tartışmalara en etkin şekilde katılmaları üzerinden planlandığında bu aynı zamanda kararların birlikte alınmasını, daha iyi kavranmasını, deneyimin genelleşmesini, yetersizliklerin açığa çıkartılmasını ve kararların herkes açısından daha inanılır olmasını sağlar.

Liberalizm

“Liberalizm, ideolojik mücadeleyi reddeder ve ilkesiz barıştan yanadır; bu büzden yoz ve bayağı bir tutuma yol açar, parti ve devrimci örgütler içindeki bazı birimlerde ve bireylerde siyasi soysuzlaşmayı doğurur. Liberalizm kendisini çeşitli biçimlerde gösterir.

Bir kimse açıkça hata işlediğinde barış ve dostluk uğruna işi onuruna bırakmak; eski bir tanıdık, bir hemşeri okul arkadaşı, yakın bir dost, sevilen biri, eski bir meslektaş ya da alt kademedeki eski bir arkadaştır diye ilkelere bağlı tartışmadan kaçınmak ya da arayış bozmamak için meseleye derinliğine girmeyip şöyle bir dokunup geçmek. Bunun sonucunda hem örgüt hem de o kişi zarar görür. Bu, Liberalizmin birinci bölümüdür.

Düşüncelerini örgüte aktif olarak iletme yerine, özel çevrelerde sorumsuz eleştirilere girişmek. Kişilerin yüzlerine ya da toplantıda bir şey söylemeyip sonradan dedikodu yapmak. Kolektif hayatın ülkelerine kulak asmayıp kendi bildiğini okumak. Bu Liberalizm ikinci biçimidir. Kendisini kişisel olarak ilgilendirmeyen işlere kayıtsız kalmak, yanlış olanı pek iyi bildiği halde mümkün olduğu kadar az şey söyleme, açığöz davranıp kaçak güreşmek, sadece suçlanmamaya bakmak. Bu, Liberalizmin üçüncü biçimidir.

Emirlere uymayıp kendi görüşlerini her şeyin üstünde tutmak Birlik ilerleme ya da çalışmanın gerektiği gibi yapılması için hatalı görüşlere karşı tartışmak ve mücadeleye girişmek yerine, kişisel saldırılar da bulunmak, hır çıkartmak, kişisel kin gütmek ya da öç alamaya bakmak. Karşı çıkmaksızın yanlış görüşleri dinlemek ve hatta karşı-devrimci düşünceleri duyup da haber vermemek. Kitleler arasında olup da propaganda ve ajitasyon yapmamak ya da kitle toplantılarında konuşmamak. Birinin kitlelerin çıkarlarına zarar verdiğini görüp de tepki duymamak, onu vazgeçirmemek ya da ikna etmemek ve bunu sürdürülmesine göz yummak.

Belli bir plan ya da yönelim olmadan, gönülsüz, baştan savma çalışmak, gün doldurmaya bakma. Kendisini devrime büyük hizmetlerde bulunmuş saymak, kıdemli olmakla böbürlenmek, büyük görevler için yetersiz olduğu halde küçük görevlere dudak bükmek.” (Mao cilt 2 sf 35)

Ben Merkezilik

Ben merkezilik, gıdasını küçük burjuva ideolojisinden alan felsefi olarak idealizmden etkilenen, politik olarak oportünizmden beslenerek örgütsel anlamda kolektivizm yerine bireyciliği ön plana çıkaran demokratik merkezilik anlayışında salt merkezilik uygulayan, ayrıcalık isteyen, farklılığı olduğunu bir biçimde gösteren parti dışı anlayıştır. Bu anlayışlar esasta bireyci küçük burjuva ideolojisinden beslenmektedirler.

Örgütsel ilişkilerde sekte olan bu anlayışın tutumunda öznelcilik egemendir. Bu tutumun bilimsel olmadığı açıktır. Gerçeği olgularda aramak yerine öznel düşünce ve niyetleri gerçeğin yerine koyarak, “çözüm”, sonuca gider. Öznelci tutum, MLM teoriyi soyut inceler, olguları kapsamlı ve bütünlüklü ele almaz, derinlemesine incelemeyi. Sığ, dar ve yüzeysel bir inceleme tarzına sahiptir. Teori ve pratiğin birleştirilmesi yoktur.

Saflarımızdaki bazı yoldaşların çalışma tarzı budur. Kendine aşırı derecede güvenir, kimseyi beğenmez, eski kadroları sevmez, kendi döneminden sadece kendini anımsar ve iyi olan her şeyi esasta kendine mal eder, kibirlidir. Kendinden bahsedilmesinden hoşlanır, gururlanır. Kendine yöneltilen eleştirileri kabul etmez, eleştiriye karşı kapalıdır. Gösterişli ama koftur, alıngan ve çabuk kırılır. Her zaman haklıdır. Bir numaralı otoritedir.

Kadro olduğunu bir biçimde hissettirir ve “istemeden” ayrıcalık ister. Birey ile parti arasındaki ilişkilerde yanlış anlayışa sahiptir. Her defasında partiye karşı saygılı olduğunu belirtir, ancak uygulama ve pratik faaliyetlerde kendisini ön plana çıkarır, partiyi ikinci plana iter. “Parti” derken, kendi bireyselliğini anlar, kendi bireysel tutum ve davranışını, partinin tutumu diye kabul ettirmeye çalışır.

Sekter anlayışa sahip bu yoldaşlar kendi düşünce, öneri ve “doğruları” “egemen” olmadığı koşullarda rahatlıkla “bağımsızlık” ilan edebilir, partinin-merkezin, çoğunluğun kararına uymaz. Çoğunlukla “önce ben” anlayışına sahiptir. O her zaman yanılmaz, şaşmaz bir otoritedir, farklılığı vardır, ayrıcalıkları olmak zorundadır!

Öznelci çalışma tarzına sahip olanlar örgütsel faaliyetlerde sekter tutuma sahiptirler. Parti içinde güvendikleri, beraber faaliyet yürütecekleri sayıları az da olsa yoldaşlar var, ancak bu yoldaşlara güvenebilir ve bu yoldaşlarla iş yapabilirler. “Herkesle” iş yapamaz, herkese güvenemez, sırtını herkes dayayamaz. Organ, komite faaliyeti yerine güvendiği bireylerle iş yapma tarzları egemendir

Demokratik merkezîyetçilik ilkesinde kendi doğruları egemen olduğu zaman katı bir merkezîyetçidir, ilkesizliklere ve disiplinsizliklere karşı tavizsizdir, “doğruları” egemen olmadığı zaman ‘partiye rağmen partidir, parti dışıdır. O her zaman, yanılmaz ve şaşmaz otoritedir.

Bu anlayış sahipleri kitle ilişkilerinde sekter, yıkıcı ve kopuşturucudur. Yüzünü bireye sırtını kitlelere döner. İstikrarlı ve tutarlı olamaz, aceleci ve sabırsızdır. Çok yönlü, bütünlüklü düşünme tarzından uzaktır, Anlık ve çabuk karar verir, çabuk da düşünce değiştirebilir. Öznelcilik temelinde yükselen, kendini sekterizm, benmerkezcilik olarak ifade eden anlayışlar kendilerini sadece bir biçimde, bir tarzda ortaya koymaz.

Farklı koşullarda farklı ortam ve durumlarda farklı şekillerde ifade ederek ortaya koyabilir. Ancak şu çok açık bir gerçektir ki, bu tutum ve anlayış gıdasını küçük burjuva ideolojisinden almaktadır. Bu ideolojinin yükseldiği zemin kendini öznelcilik olarak ifade eden idealizm zeminidir. Yüzünü bireye, sırtını kolektivizme dönen bu anlayış, partinin devrim karşısındaki gücünü, birliğini zedeleyen yıkıcı bir anlayıştır. Demokrasiye sırtını dönen ve merkezîyetçiliği kutsayan bu anlayış bireyin gücünü esas alır.

Bu yıkıcı ve bilim dışı anlayışın panzehiri MLM bilimidir. Gerçek ve bilimsel tutum; gerçeği olgularda arayan, yüzünü gerçeğe, sırtını öznel niyet, istem ve düşüncelere dönen tutumdur. Partimizin ideolojik sağlamlığını arttırarak, politik düzeyini yükseltecek, tecrübe ve deneyimleri özetleyecek, devrim karşısında gücünü arttıracak olan tek yöntem MLM yöntemidir, bu yönteme ulaşmak, gerçeklik karşısında alçak gönüllü olmaktan geçer. Bireyci, öznelci zeminde yükselen kibirlilik, komünistlerin tutumu olamaz, bu tutum ancak, küçük burjuva ve burjuvaların tutumu olabilir.

Eğitim yoluyla siyasi düzeyi yükseltmek, doğru ile yanlış arasındaki farklılığı berrak ve net bir biçimde ortaya koymak; partimizin önemli sayıda kadrosunda ifadesini bulan benmerkezciliğin kalıntılarını ortadan kaldırmak; bugün önümüzde duran görevlerden biridir.

“Kadrolarımızı nasıl değerlendireceğimizi bilmeliyiz. Değerlendirmemizi kadronun hayatının kısa bir dönemi ya da hayatındaki tek bir olayla sınırlandırmamalı, onun hayatını ve çalışmalarını bir bütün ele almalıyız” der Başkan Mao. Haklı olarak, kadrolarımızı değerlendirirken var olan olumsuzluklarına gözlerimizi yumarak, sadece olumlu yanlarından bahsedemeyiz. Bugün esas alacağımız yöntem; *“gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak”*, ideolojik ve siyasi bir hastalığı tedavi ederken, hiçbir zaman kaba ve sabırsız olmamak, *“hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek”* olmalıdır.

Mao Zedung bunu düzeltmenin yolu olarak şu rneği vermektedir *“Merkeziyetçilik ile ademi merkeziyetçilik birbirleriyle sürekli olarak çelişme halindedir. şehirlere taşınmamızdan bu yana ademi merkeziyetçilik artmıştır. Bu, çelişmeyi çözmek için bütün birincil ve önemli konular; önce parti komitesinde tartışmalı ve karara bağlanmalı, sonra kararlar uygulanmak üzere hkmete gönderilmelidir. Tien An Men Meydanında Halk Kahramanları Anıtının dikilmesi ve Pekin Őehir duvarlarının yıkılması gibi önemli kararlar Merkez Komitesi tarafından alındı ve hükümet tarafından uygulandı. İkincil öneme sahip meseleler, hükümet dairelerindeki nder parti gruplarına bırakılmalıdır. Merkez Komitesinin her şeyi kendi tekeline alması iyi olmaz.*

Ademi merkeziyetilikle savaş en büyük desteği kazanacaktır, çünkü partideki yoldaşların çoğu kolektif önderlik istemektedir. Parti yeleri kolektif önderlik konusunda aldıkları tavra göre üç kategoriye ayrılırlar. Bincisi kategoriye girenler kolektif önderlik istiyorlar. İkinci kategoriye girenler, Parti komitelerinin kendilerine pek karışmamasını istiyorlar ve kolektif nderliğe o kadar önem vermiyorlar ama denetlenmeye de karşı çıkıyorlar. ‘Bana pek karışmayın’ tutumu parti ruhunun eksik olduğunu ortaya koyuyor, öte yandan ‘denetlenme ve karşı çıkmamak’ bir ölçüde Parti ruhu olduğunu gösteriyor. Bu, ‘denetlenmeye karşı ıkılmamaya’ sarılarak bu yoldaşlara eğitim ve ikna yoluyla parti ruhu konusundaki eksiklerinin üstesinden gelmede yardımcı olmalıyız.

Yoksa her bakanlık kendi bildiğini okur ve Merkez Komitesi bakanlıkları denetleyemez, bakanlıklar daire ve büro başkanlarını denetleyemez ve bölüm başkanları da kısım başkanlarını denetleyemez; kısacası kimse kimseyi denetleyemez” ve devamla *“Demokrasi olmadan doğru bir merkeziyetçilik olmaz, çünkü insanların düşünceleri farklıdır ve şeyleri kavrayışlarında birlik yoksa, o zaman merkeziyetçilik gerçekleştiremez. Merkeziyetçilik nedir? Merkeziyetçilik, kavrayış, siyaset planlama, kumanda ve hareket birliğinin sağlanması temelinde doğru fikirlerin merkezileştirilmesidir.*

Buna merkezi birleşlik adı verilir. İnsanlar hala meseleleri anlamıyorlarsa, düşündükleri bir şeyler varsa, ama onları aıklamamışlarsa ya da fkeliyse, fakat bu öfkelerini hala dışarı vurmamışlarda, merkezi birleşlik nasıl gerçekleştirilebilir? Demokrasi olmazsa, tecrübeleri doğru bir şekilde zetleyemeyiz. Demokrasi yoksa, kitlelerden fikirler gelmiyorsa, iyi bir çizgi, iyi genel ve özel siyasetler ve yöntemler

ortaya koymak imkansızdır. Yönetici organlarımız, iyi genel ve özel siyaset ve yöntemlerin ortaya konmasında sadece hammadde işleyen bir fabrika rolünü oynarlar.” (Mao, cilt 6 sf, 256)

(...)

Dördüncü Bölüm

...

Parti, sınıf bilinçli proletaryanın sınıf örgütlenmesinin en yüksek örgütlenme biçimi olarak sınıfına ve emekçi kitlelere önderlik etmek, onları kurtuluşa ulaştırmak için kurulmuştur. Sınıfa ve emekçi halka parti önderlik eder ve parti önderliği partiyi yönetir. Önderlik kendi içinde **iki bölümden** oluşur. **İdeolojik** ve **politik** önderlik, **örgütsel-pratik** önderlik. Bunlar birbirini tamamlar. Biri olmadan diğeri verimli olmaz ve yine bunların birbirine karıştırılması ve bir iş bölümüne gidilmemesi parti faaliyetini verimli kılmaz.

Önderlikte ideolojik-politik önderlik tayin edicidir. Partinin gelişmesi, canlılığı vb. buna bağlıdır. Partimizin yabancı olmadığı ve olmaması gereken bu vurguları bir an olsun unutmamak gerekir. Hem önderliğin bu görev ve rolünü yerine getirmesi yönüyle, hem de önderliğin bu görev ve misyonunu layıkıyla yerine getirmemesi veya getirememesi halinde bütün yoldaşların uyarılarda bulunmaları gerektiğinin ötesinde nefesini ensesinde hissetmeleri gerektiği ve sorumluluklar almaktan korkmadan kendini hazırlamaları gerektiği için belirtiyoruz. Önderlik, teorik önderliktir, ideolojik önderliktir, politik önderliktir, örgütsel-pratik önderliktir. Bu yönleriyle önderlik gerektirir. Bu yapıldığı ölçüde önderliktir. Bu görev yapılmadığı ölçüde önderlik yoktur veya önderlik boşluğu vardır.

Marksizm’in büyük mücadelesinin üç bileşiminden biri teorik alanıdır. İşçi sınıfı davasının gelişim ve başarısının bel kemiğini teorik-ideolojik mücadele alanı oluşturur. Kuşkusuz, üç başlıca mücadele alanının birbiriyle uyumlu, bağlantılı, planlı ve sistemli yürütülmesi gerekir. Davanın başarısı bunların birbirini tamamlamasında yatmaktadır. Bu mücadelede teorik-ideolojik mücadelenin önemi belirleyici durumdadır. Proletarya hareketinin gücü, yenilmezliği, canlılığı, sınıf uyanıklığı, militan ruhu bununla meydana çıkar, ete kemiğe bürünür. Bunun her küçümsenmesi ve gereken önemin verilmemesi kendiliğindencilikten kaynaklıdır, ekonomizmden kaynaklıdır veya ekonomizme, reformizme götürür ve onu besler. Tersine, sınıf mücadelesinin önünü açmak, bilincini, yolunu açmak için ne kadar önem verilirse o kadar az sayılır.

Teorik mücadele alanının önemini Engels yoldaş ilk olarak 1874’te ortaya koymuştur. Alman işçi hareketinin gücünün teorik mücadeleye verdiği önemden geldiğini, işçiler arasında teorik anlayış olmasaydı bilimsel sosyalizm gelişmezdi diyor. Bu önemden hareketle *“bütün teorik sorunlarda gittikçe daha çok aydınlanmak, kendini günü geçmiş, eski dünya görüşünün lafzının etkisinden gittikçe daha çok kurtarmak için sosyalizm bir bilim haline geldiğinden bu yana, bir bilim olarak yürütülmesi, yani incelenmesi gerektiğini sürekli göz önünde tutmak, özellikle önderlerinin görevi olacaktır”* diye vurguluyor.

Marks’ın ve Engels’in sadece yaşadıkları döneme damgasını vurmaları değil,

bugün ve geleceğe de damgasını vuracak güçleri onların bilimsel devrimci sınıf teorisine verdikleri önemden geliyor. Devrimci teorinin sınıf mücadelesindeki önemini Engels yoldaş şu dahiyane sözlerle vurguluyor: “Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz”! Lenin yoldaş Bolşevizm’in “Marksist teorinin granit temeli üzerinde yükseldi”ğini söylüyordu. “Öncülük ve önderlik rolünü ancak en ileri teorinin kılavuzluk ettiği bir parti yerine getirebilir” diyordu.

Stalin yoldaş “Parti tarihi bize ayrıca, işçi sınıfı partisinin, işçi sınıfı hareketinin en ileri teorisine, Marksist-Leninist teoriye iyice hakim olmadıkça, sınıfının önder rolünü, proleter devrimci örgütleyicisi ve önderi rolünü oynayamayacağını öğretiyor. Marksist-Leninist teorinin gücü, bu teorinin partiye her durumda doğru yolu bulma olaylarının iç bağlantısını anlama, bunların akış yönünü önceden görme ve sadece bugün nasıl ve hangi yönde geliştiklerini değil, gelecekte nasıl ve hangi yönde gelişeceklerini de görme imkanı sağlamasında yatar” diyordu.

Bilme onun kavrandığını, içselleştirildiğini, ona hakim olduğunu göstermiyor. Genel ve yüzeysel bir bilgiye sahip olmak farklı, onu kavramak, ona hakim olmak, bunun gereklerini yerine getirmek, misyonunu oynamada yaratıcı olmak farklıdır. Karanlıkta el yordamıyla yürümek istemeyen, sorunlar karşısında bocalanmak, savrulmak ve akıntıya kapılmak istemeyen, görev ve eylemlerinde güvenilmez hale gelmek istemeyen, politik dar kafalılığa, ilkesizliğe, apolitik yaklaşımlara, giderek politik ve pratik mücadeleye ilgisizliğe vb. yol açmak istemeyen bu yönlü önderliğe önem vermek zorunda. Partinin gelişmesi, devrim mücadelesinin gelişmesi, önündeki sürecin başarısı vb. buna bağlıdır. Bu yönlü görev yerine getirildiği oranda başarılı olacaktır.

Devrimci teoriyi yani Marksist teoriyi yeni keşfetmeyeceğiz. O zaten Marks, Engels tarafından, daha sonra derinleştirilip geliştirilerek Lenin, Stalin ve Mao tarafından keşfedilmiştir. Onlar insanlık tarihini, bilimin gelişme tarihini, toplum ve ekonomi politığın yasalarını diyalektik ve tarihsel materyalist bakış açısıyla inceleyerek ve proleter sınıf bakış açısıyla ele alarak Marksist teoriyi yani bilimsel sosyalizm teorisini ortaya koymuşlardır. Keşfedilmiş şeyleri yeni keşfedemeyeceğimize göre. Ustalarca keşfedilmiş Marksist dünya görüşünü-devrimci teoriyi öğrenip, dahası önemsememiz gerekir. Onların yöntemini öğrenip bilince çıkarmak gerekir.

Marksist ustalardan öğrenip dünya görüşümüzü özümsemenin yanı sıra elbette ayrıca tarihi, ülke tarihini, toplumlar ve sınıf mücadelesi tarihini, düşünce, felsefe tarihini öğrenmek gerekir. Dahası Marksizm-Leninizm-Maoizm teorisini hayatın gerisinde bırakmak istemiyorsak, bütün alanlardaki gelişmeler ışığında Marksizm’in bilimsel ve siyasal metoduyla geliştirmek, açıklık getirmek, yön göstermek ve devrimci dönüşümünü sağlamak zorundayız. Marksist teori doğru bir şekilde kavranmazsa, ona hakimiyet olmazsa ideolojik derinlik ve ideolojik uyanıklık olmaz. Teorik-ideolojik derinlik olmazsa politik uyanıklık, uzak görüşlülük, kafa açıklığı, doğru politik tahlil, tavır, teşhir, politik atılganlık ve inisiyatif vb. olmaz.

Önderlik bir nitelik olayıdır. Kapasite ve yetenek olayıdır. Marksizm’in devrimci teorisini özümsemesini gerektirir. İdeolojik derinlik, politik kafa açıklığı, mümkün olan derin bir kavrayış, öngörü, kapasite, yetenek gerektirir. Daha önemlisi bunlar kadar önem taşıyan siyasal ve örgütsel deneyim gerektirir. Bu politik ve örgütsel

deneyim bilindiği gibi kitaplardan öğrenilmez, dışarıdan enjekte edilecek veya doğuştan gelen bir şey de değildir. Bu tamamıyla mücadele sürecinde edinilir. Partili yaşamın bu uzun sürecin deneyimleri sonucu edinilir. Parti faaliyetleri ve mücadelenin birçok alanında deneyim kazanılarak süzülerek bu deneyim edinilir.

Yukarıda belirttiğimiz önderlik rolünü, onun gereklerini, görevlerini vs. bir önderlik veya önderlikte yer alanlar niye yapmaz? Bilinçli olarak proletarya partisini davasını yıkmak için değilse, esas olarak misyonunun bilincinde olmadıklarını veya yeterince olmadıkları, gerekli teorik, ideolojik, politik birikim ve derinliğe, kafa açıklığına, yeteneğe vb. sahip olmadıkları için yapamıyor demektir. Başka bir izah yanı olamaz. Bunu kabullenmemek veya gizlemekle de bir yere varılamaz.

O halde bütün bunlardan çıkan sonuç niteliği, donanımı, zayıf bir önderliğin önderlik rolünü oynayamayacağı, doğru bir önderlik yapamayacağıdır. Sorun dümenin boş kalmaması, sürekli bir kaptanın dümende bulunması değil, gerekli özelliklere sahip (sağlam ve uyumlu tayfası ile birlikte) iyi deneyimli kaptanın kılavuzluğunda hedefe gidilmesidir. Parti nitelikli kaptanlar bulmayı, yetiştirmeyi vb. bilmelidir.

Politik çizgi örgüte kavratılmak durumunda. Bunlar yapıldığı oranda örgütsel önderlik ve faaliyetlerde başarılı olunur. Politik çalışma, örgüte yön gösterecek, önünü açacak, örgütü canlı kılacak ve gelişmesini hızlandıracaktır. Gerisi örgütsel önderliğin doğru politik çizgiyi ne kadar içselleştirmesine ne kadar kendi çizgisi olarak sahiplenip hayata uygulamada ısrar göstermesine bağlıdır. Güçlerini yerli yerine iyi değerlendirmesine, dar ve statükocu olmayıp çıkan engelleri zamanında, akıllı bir şekilde aşmasına, faaliyetleri yönetmede yetenek göstermesine bağlıdır.

...

Mao Zedung bu konuda zengin tecrübeler aktarmaktadır. Bizler de bunlardan dersler çıkartarak kendimizi şu söylenenlere tabi tutmalıyız. Mao Zedung önderlik meselelerine ilişkin şunları belirlemektedir. *“Önder grup ne kadar faal olursa olsun, faaliyetleri kitlelerin faaliyetiyle birleştirilmedikçe, bir avuç insanın verimsiz çabası olmaktan öteye gidemez. Öte yandan kitleler, faaliyetlerini uygun bir şekilde örgütleyecek güçlü bir önder grup olmadan faaliyet gösterirlerse, bu faaliyet ne uzun ömürlü olabilir ne doğru yönde ilerleyebilir.”*

Devamla *“Partimizin bütün pratik çalışmalarında doğru önderlik, ‘kitlelerden kitlelere’ ilkesine uygun olmak zorundadır.”* *“Birçok yoldaş, kitle mücadelelerinin tecrübesini toparlamamanın önemini kavramıyor ya da bunda başarılı olamıyor. Bunun yerine kendilerini zeki sanarak, subjektif fikirlerini ileri sürmekten hoşlanıyorlar. Ve bu yüzden bunların fikirleri boş ve pratikten uzak bir hale geliyor. Birçok yoldaş, bir görevle ilgili olarak genel bir çağrı yapmakla yetinip, onu derhal özel ve somut rehberlikte devam ettirmenin gereğini kavramıyor ya da bunda başarılı olmayabiliyorlar ve bu yüzden yaptıkları çağrı dudaklarında ya kağıt üzerinde ya da konferans salonunda kalıyor ve önderlikleri bürokratik bir hale geliyor.”*

Keza aynı makalede Mao Zedung tüm bunları düzetmenin tek ve yegane yolunu şöyle belirliyor. *“Her yerdeki yoldaşların kendi başlarına iyice düşünecekleri ve burada ortaya konan ilkeler temelinde bütün yaratıcılıklarını seferber edeceklerini umuyoruz. Mücadele sertleştikçe, subjektivist ve bürokratik önderlik yöntemlerini tamamen yok etmek için Komünistlerin önderliklerini geniş kitlelerin talepleriyle*

daha sıkı kaynaştırmalarına ve genel çağruları özel rehberlikle daha sıkı birleştirmelerine daha fazla ihtiyaç duyacaktır. Partimizdeki bütün yönetici yoldaşlar, sübjektivist, bürokratik önderlik yöntemlerine karşı her zaman bilimsel, Marksist önderlik yöntemlerini ortaya koymalı ve Marksist önderlik yöntemlerini kullanarak sübjektivist ve bürokratik yöntemlerinin üstesinden gelmelidirler.”

Beşinci Bölüm

“Bugünkü büyük mücadelede, Çin Komünist Partisi bütün yönetim organlarından, bütün üyelerinden ve kadrolarından inisiyatiflerini tam olarak kullanmalarını talep etmektedir; zaferi ancak bu sağlayabilir. Bu inisiyatif, yönetim organlarının, kadroların ve partinin sıradan üyelerinin yaratıcı bir şekilde çalışma yeteneklerinde, sorumluluk yüklenmek istemelerinde, çalışmalarında gösterdikleri coşkunlukta, soru yönetmedeki, düşüncelerini belirtmedeki ve hataları eleştirmelerindeki cesaret ve yetenekte ve yönetim organları ile yönetici kadrolar üzerinde kurulan yoldaşça denetimde somut olarak ortaya konmalıdır.” (Mao, cilt 2)

Eleştiri-Özeleştirin Partiyi Geliştirmenin Bir Silahı Olduğunu Kavrayalım!

Eleştiri-özeleştiri silahını günah çıkarma ya da başkalarını yıpratmanın bir aracı değil, partiyi daha ileri hedeflere götürmenin bir aracı olarak ele almalıyız. Eleştiri-özeleştiri başta partiyi olumsuzluklardan arındırma, sürekli doğru bir rotada tutmak amacıyla yapılmalı, partinin çelikleşmesine, kitlelerle kaynaşmasına ve devrim mücadelesinde önüne çıkan engelleri temizlemesine hizmet etmelidir. Lenin yoldaşın dediği gibi: *“Bir siyasi partinin kendi yanlışları karşısındaki tutumu, bu partinin ciddi olup olmadığını, kendi sınıfına karşı ve emekçi yığınlar karşı görevlerini yerine gerçekten getirip getirmediğini saptayabilmemiz için en önemli ve en güvenilir kıstaslardan biridir.” (Lenin, Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı, s.56)*

Bu belirlemeyi kendimizde uygulamalıyız. Kişide devrimcilikte ciddiye kendi hatalarına karşı açık olmalıdır.

Eleştiri-özeleştiri silahını kişiyi geliştiren, sağlamlaştıran bir yöntem olarak göremeyen biri, hatalarından arınamaz. Eleştiri-özeleştiri partinin içindeki bireylerin hatalarından arınmasının esas yollarından biridir. Birçok yoldaşımız eleştiri-özeleştiri silahını yanlış ele almaktadır. Bazıları bu silahı yoldaşlarını yıpratmanın ya da yoldaşlarını "mahvetme"nin bir aracı olarak görüp kendi hatalarını gizleme yolu güderken, bazıları ise günah çıkarmanın bir aracı olarak ele almaktadır.

Birincisi sekter ve yapıcı olmaktan uzakken, ikincisi kendini düzeltme yerine hatalarını kabul ederek kendini sözde kurtarma yolunu seçmektedir. Yoldaşlarımızın hatalarına karşı yapıcı ve eğitici olmalıyız. Eleştiri-özeleştiri yöntemini insanları tedavi etme ve hatalarından arındırmanın aracı olarak kullanıp kazanıcı olmalıyız. Yıkma, yoldaşlarını yıpratma ve kaybetme kolaydır. Ama yoldaşları hatalarından arındırma, kazanma ve yapıcı olmak ise zordur. Devrimciler ikinci yolu seçerler. Yıkıcı değil yapıcı olurlar, kaybedici değil kazanıcı olurlar, olmak zorundadırlar.

Kötülükler gizlenerek bir yere varılamaz. Gizlenen bir hata bir başka hatayı

doğurur ve kişiyi süreç içinde düzelemez bir noktaya getirir. Bu nedenle partiden ve yoldaşlarımızdan hiçbir hatamızı gizlememeliyiz. Yoldaşlarımızın haklı eleştirilerini kabul ederken, hata yaptığımızı anladığımız zaman da onu partiye ve yoldaşlarımıza açıp düzeltme yöntemini seçmeliyiz. Hatalarımızı sadece yoldaşlara ve partiye açmakla yetinmeyip, eğer kitleler içinde hata işlemişsek çekinmeden hatamızı kitlelerin önünde açmalıyız. Bu yöntem insanı küçültmez, tersine yüceltir.

Hataların ortaya konması, nedenlerin ve kaynağının belirlenmesi, aynı zamanda olumsuzluklardan ders çıkarıp olumlu adım atmanın bir yoludur. Bazı yoldaşlarımız hatalarını kabul etmeyi "onur kırıcı" olarak görmekte ve kendisini eleştirenlere sekter davranmaktadır. Bu tür tavırlar küçük burjuva kibirliliği ve devrimci olmayan bir tutumdur. İnsanı geliştirmenin, hatalarından arındırmanın biricik yolu kişinin kendini kitlelerin denetimine sokmasıdır. Kitlelere, yoldaşlara, taraftarlara yukarıdan bakmak yerine onların ayakları altında ezilmeye mahkumdurlar.

Bakın Mao Zedung yoldaş ne diyor: *"Eğer kusurlarımız varsa bunların ortaya konulmasından ve eleştirilmesinden korkmayız, çünkü biz halka hizmet ediyoruz. Kim olursa olsun herkes kusurlarımızı ortaya koyabilir, eğer haklıysa bunları düzeltebiliriz. Önerdiği şey halkın yararına olacaksa ona uygun hareket ederiz..."* *"Eğer halkın çıkarları uğruna doğru olanı yapmakta sebat edip ve yanlış olanı düzeltirsek saflarımız kesinlikle gelişir."* (Mao, SE.3, s.184,)

MLM olmak dürüst olmak, kendimizi kitlelerin denetimine sokmak demektir. Bazı yoldaşlarımız hatalara karşı çıkma adı altında, hata yapan yoldaşlara karşı sekter davranıyorlar. Bizler elbette burjuvaziye karşı amansız olmalıdır. Ama kendi yoldaşlarımıza, burjuvaziye uyguladığımız yöntemi uygulamayız. Bizim yöntemimiz birlik-eleştiri-birliktir.

"Proletaryanın en amansız ve en eğitici silahı ciddi ve militan bir bilimsel tutumdur. KP, halkı yıldırarak değil, Marksizm'in, Leninizm'in gerçeğini olgularda arayarak bilimsel yaşar. Gösteriş yaparak şöhret ve mevki elde etme düşüncesinin daha da aşağılık bir şey olduğunu söylemeye gerek yok" (Mao, SE.3, s.65) Evet, eleştiri-özeleştiri silahını yoldaşlarımızı yıpratma ve kendimizi üstün gösterme amacıyla değil, proletaryanın, halkın ve devrimin çıkarlarını öne çıkararak yoldaşlarımızı devrime kazanmak ve onları gerçekten hatalarından arındırmak için eleştiri yürütmeli ve kendi hatalarımıza da bu açıdan yaklaşmalıyız.

Hatalarımızdan arınmanın yolu olarak **"Siyasi Çalışma Bütün Çalışmaların Can damarıdır!"** esprisini devrimci yaşamımızın bir parçası haline getirelim. Pratiğin teorikleştirilmesi, teorinin pratikleştirilmesi olguların en detaylı şekilde incelenmesi ve araştırılması ile ortaya çıkar. Bu da parti içinde canlı siyasi bir ortamın yaratılmasıyla, insanları yüzeysellikten kurtarıp yaşamın gerçekleri ile karşı karşıya bırakmakla sağlanır. İnceleme tarzımızda olsun, çalışma tarzımızda olsun ve hatta düşünme, yani olguların önüne inme tarzımızda olsun önemli eksikliklerimizin olduğunu söylüyoruz. KP'nin tarihinde gerilemelerin olması o denli önemli değil. Önemli olan bu gerilemelerin nedenlerinin ortaya çıkarılıp, bir ders ve deneyim haline getirilerek, işlenen hataların aşılmasını sağlamak ve bu hatalardan çıkardığımız dersleri gelişmemize ışık tutacak hale getirmektir.

Hatalar neden işlenir?

Hatalar MLM'yi kavramamaktan, onu bir eylem kılavuzu olarak almamaktan, kendi gerçekliğimizi mücadele ettiğimiz zeminin ya da mücadele ettiğimiz toplumsal gerçekliğin çelişkilerini yeterince ortaya çıkaramayıp yüzeyselliğe düşmemizden ve bunların sonucu olarak MLM bilimi olgulara uygulama yerine, anti-MLM anlayışları uygulamaya çalışmamızdan kaynaklanmaktadır.

Marksizm-Leninizm-Maoizmin bir eylem kılavuzu olduğunu sözde kabul eder, bu genel doğruyu her tartışmamızda sık sık yineleriz. Ama sözde tekrarlamakla özde onu uygulamak ve sosyal pratiğimizin her alanında geçerli hale getirmek farklı şeylerdir. İkincisini sıkça yaptığımız söylenebilir mi? Hayır! Oysa bu ilkeyi sosyal pratiğimizle iç içe sokmamız gerekli.

Ancak böyle bir yöntem izlersek öznelciliğe düşmeyiz. Dogmatizme, bürokratizme düşmeyiz. Diğer anti-MLM zaaflarımızı kısa zamanda yeneriz. Ya da hatalarımız karşısında suspus olmaz, onların üzerine gideriz. Bilim hata kabul etmez. Doğa ve toplumsal olaylar bilimin yardımıyla çözülür. Çünkü bilim onların kendisidir. Onların çelişkilerinin bilinmesi ve çözümüdür. Diyalektik materyalizm de budur. Bunun tersi bir yaklaşım metafiziktir.

Gerçeği olgularda aramama metafizik bir düşünme yöntemidir. Proletarya partisi ve onun taraftarları gerçeği olgularda arar ve sınıf mücadelesinin ivmesini arttırırlar. Gerçeği olgularda aramayan anti-bilimsel yaklaşımlar bütün sorunlara akla kara ikilemi içinde yaklaşırlar. Oysa toplumsal görüngüler, fenomenler ne tek başına ak ne de tek başına karadır. Akın içinde kara, karanın içinde ak ve bu renklerin dışında başka tonlar da bulunur. Ne var ki yoldaşlarımızın bazıları diyalektiğin temel yasası olan zıtların birliğinden hareket yerine, zıtların bir arada bulunamayacağından hareket ederek sınıf mücadelesine yaklaşımlarında önemli eksiklikler taşıyorlar.

Zıtların birliği zıtların birbiriyle mücadelesini de içerir. İki temel zıt birliği olsa da bunların içinde tali olanları da mevcuttur. Burjuvazi ile proletarya arasındaki mücadelede görüldüğü gibi küçük burjuvazi, milli burjuvazi vb. katmanlar da söz konusudur. Bunlar ak ile kara arasındaki tonlardır. Bunlar görülmezse yanlışta düşülmekten kaçınılmaz. Kısacası, gerçeği sosyal pratiğin içinden çıkarma anlayışını kendimize ilke edinmeli ve diyalektik materyalizmi her adım atışımızda uygulamalıyız. Sınıf mücadelesi hata kabul etmez. Yapılan hata başımıza kötü şeyleri getirir. Ama bizde neredeyse hata yapmak sosyal pratiğin olmazsa olmaz kuralı haline getirilmek isteniyor ya da böyle algılanıyor. Mücadele eden hata da eder. Ama hatalar kanıksanır hale getirilmemeli, hataların zemini kurutulmalıdır.

Özellikle yönetici organlarda yer alan yoldaşlarımız az hata yapmalı ve eleştirildiklerinde kendilerini düzeltmelidirler. Aynı hatayı işlemek için o hatanın kaynaklandığı köklerin irdelenmesi ve bilince çıkarılması gerekir. Birçok yoldaşımızın bunu yaptığı söylenemez. "Hata oldu" denerek sorun geçiştirilir. Bir yönetici organ ya da organlarda yer alanlar sorunlara bu denli basit yaklaşım gösteremez, göstermemelidir. Onlar MLM bilimin uygulayıcısıdır. Yönetici organlar sorunlara böylesine yüzeysel yaklaşırsa alta doğru gidildiğinde metafizik yaklaşım ve düşün yöntemleri partiyi çürütür, yozlaştırır, niteliğini değiştirir.

Sınıf mücadelesi yaşamın çok boyutlu bir gerçeğidir. Tek düzeliği, yüzeyselliği, basitliği, olguları dışalamayı, bilimsel olmamayı kabul etmez. Sınıf mücadelesi sorunları derinlemesine irdelemeyi dayatır. Çünkü sınıf mücadelesi durağan değil,

canlıdır. Sınıf mücadelesine önderlik eden parti de canlı olmak zorundadır. Aynı yaşayan bir canlı organizma gibi.

Partinin canlılığı nereden gelir?

Partinin canlılığı, canlı bir siyasal ortam ve buna koşut canlı bir pratikten gelir. Bir partide canlı siyasal ortam yoksa, siyaseti, o partiyi oluşturan ve o partinin kararlarını yaşama uygulamakla yükümlü olanlar yapmıyor, sadece birkaç kişi ile siyaset üretmekte sınırlı kalıyorsa partide ilerleme olmaz. Kendi içinde canlı bir siyasal ortam yaratamayan bir KP'de üretim olmaz. Üretimden kasıt teorik, siyasal, pratik üretimdir. Bunların olmadığı yerde ise her türlü zararlı ot biter. Her türlü burjuva ideolojisinin zemini canlı bir ortamın olmadığı zemindir. MLM'ler, hayatın gerçekliğini canlı siyasal ortam ile birleştiren demektir.

Mao sürekli KP içinde siyasal sorunların çekinmeden tartışılmasından, üyelerin canlı siyasal ortam içine çekilmesinden söz etmiş ve partinin böylesi bir ortamda hatalarından arınacağını ve sınıf mücadelesine önderlik edileceğini önemle vurgulamıştır. Bazı yönetici organlarımız ve taraftarımız partinin çıkardığı yayınları bile doğru dürüst okumuyorlar. İçinde ne var ne yok merak edip bakmıyorlar bile. Parti yazısına bu denli ilgisiz kalan yönetici organların kendi altlarına siyaset götürmesi, onları siyasal tartışmalara sevk etmesi, toplumsal ve siyasal sorunlara ilgi beslemelerini sağlaması beklenemez.

Parti organlarımızın raporlarını incelediğimizde kendi çalışma alanlarına ilişkin siyasal sorunların tartışıldığını, irdelendiğini göremezsiniz. Kalıplaşmış belli başlı sorunlar konuşulup, çalışma alanlarına ilişkin siyasal sorunlar tartışılmadan ve bölgedeki siyasal sorunlara hiç değinilmeden toplantı bitirilir. Yoldaşlarımız yanlış da düşünse, yanlış ve haksız eleştiriler de getirseler onları sonuna kadar sabırla dinlemeli ve anlamalıyız. Bir insanı dinlemeden, konuşurmadan ne düşündüğünü, hatasının ve doğrusunun ne olduğunu anlayamayız. O halde yoldaşlarımızı dinlemesini, onların içlerini döktürmesini bilmeliyiz.

Düşüncelere ambargo koyma, yanlış konuştuklarında sekter çıkışlarla bastırma MLM bir yöntem olamaz. Böyle bir yöntem bürokratizmi geliştirir. Partide siyasi canlılığı ve üretkenliği yok eder. Tartışma ortamı yaratılmadan doğrular ve yanlışlar ortaya çıkmaz. **Maoculuk, insanları tartışarak dönüştürmektir.** Partinin siyasi seviyesini yükseltmek için bu gereklidir. Eğer insanlarımız siyasi sorunlara ilgisiz kalıyorsa, tartışmaktan çekiniyorsa, partinin yazılarını bile okumuyorsa, okusa da eleştirici bir tutumla yaklaşmıyorsa, bu vahim bir olaydır ve partimizin gelişmesi önünde önemli bir engeldir.

Siyasi sorunlara kayıtsızlık ideolojik olarak yozlaşmayı, parti ruhunun ölmesini, devrimci dinamizmin tüketimini, devrimci dönüştürücülüğün olmamasını ve parti ilkelerine sıkı sıkıya sarılmamayı beraberinde getirir. Düşünceler, karşıtı düşüncelerle çatışarak gelişir. **MLM bilimi burjuva düşünceleriyle mücadele içinde gelişir, güçlenir ve ilerler, bilimi geliştirir.** Statükonun olduğu yerde düşünsel üretim de olmaz. Yoldaşlarımızın yanlış düşüncelerine baskı uygulayarak ortadan kaldıramayız. Tersine, yanlış düşüncelerin ideolojik kaynaklarını ortaya çıkarıp onları MLM silahı ile vurarak geriletip yok edebiliriz. Gizli kalmış düşüncelerdense açığa çıkarılmış yanlış düşünceler tercih edilmelidir. Gizlilik içten içe büyüyerek daha büyük

patlamalara neden olur. Ama yanlışlar daha embriyon halinde iken ortaya çıkarılırsa zararı az olur ve bu yanlışları taşıyanlar daha çabuk doğruları kavrarlar. Ama gizli kalıp içten içe olgunlaşarak evrimini tamamlamış yanlış düşüncenin zararı büyük olur ve bu düşünceye sahip olanları düşündürmek kolay olmaz.

Canlı bir siyasal ortam, parti ilkelerinin iğdiş edilmesi, uygulanmaması ve de alınan kararların yaşama kararlı bir şekilde geçirilmemesi anlamına gelmeyeceği gibi, bu ilkelerin ve kararların kavranarak yaşama canlı bir şekilde uygulanması anlamına gelir. Kadro ve üyeler benimsediği, kavradığı ve sahiplendiği kararları daha iyi uygular. Kitleler partinin kararlarını benimsediği oranda partinin etrafında birleşirler. Bu da o kararların onlarla tartışılarak alınmasıyla olur.

Kararlar bir avuç yöneticinin ürünü değil, kadro ve üyelerin ve kitlelerin ileri kesimlerinin ürünü olmalıdır. Bu nasıl sağlanır? Üstün altı, altın üstü sıkı denetimi ve partinin kendisini sürekli yığınların denetimine açık tutmasıyla olacaktır. Ya da Mao'nun deyimiyle kitlelerden kitlelere siyasetinin uygulanmasıyla olur. KP kolektif bir partidir. Kolektivizmin olmadığı, uygulanmadığı yerlerde bireysellik öne çıkar. Bireysellik burjuva anlayışıdır. Burjuvazi kolektivizmin düşmanıdır, kitlelerin kolektif gücünden öcü gibi korkar.

KP kolektivizmi kitlelere götürecek ve kitlelerin kolektif hareketini örgütleyecektir. Siyaset üretmede kolektif olmalıdır. Birkaç kişinin ürettiğini parti içindeki diğer kadro ve üyeler tartışmadan uyguluyorsa doğru bir yöntem olamaz. Yukarıda da belirttiğimiz gibi kitlelerden kitlelere siyaseti KP için vazgeçilmezdir. Devrimin yapılması ve devrimden sonra da devrimin korunması ve geliştirilmesi, kitlelerin devrimi sahiplenmesiyle olacaktır.

Kitlelerden öğreneceğimiz çok şey var. Onlarsız bir şey yapamayacağımız gibi, kitlelerin benimsemediği kararlar doğru da olsa hiçbir işe yaramaz. Parti içinde siyasal canlılığın yaratılmasının bir yolu da sık sık tabanımızla ve yönetici yş'larla toplantılar yapmaktır. Bu toplantıların partiyi sürekli geliştireceğini bilmeliyiz. Bu aynı zamanda üstün altı altın üstü denetlemesi ve üstün alttan altın da üstten öğrenmesi, üstün altı harekete geçirmesi, altın üstü harekete geçirmesine hizmet edecektir.

Bu içerikli toplantıları salt yönetici organlarla sınırlı kalmamalı, bölgesel faaliyet sürdüren aktif militanların katılımına kadar indirilmelidir. Bu tür toplantılarda bölgenin sorunları tartışılacağı gibi partinin bazı kararları ve güncel siyasal sorunlar da tartışılmalıdır.

Bilinçsiz yüz binlerin yerine bilinçli on binler tercih edilmelidir. Bilinçsiz yığınlar yüz binleri harekete geçiremez ve devrimin ilkelerini sonuna kadar savunamaz. Burjuvaziden kolayca etkilenir. Ama bilinçli on binler yeni on binler katar saflarına. Devrimin ilkelerini savunur ve devrimden sonra da devrimin temel koruyucuları ve geliştiricileri olurlar. Tercihimiz bilinçli yığınlardır. Bunu yaratacak olan da partidir.

Dünyayı sadece kavramak değil, kavramak ve esas olarak da komünist ilkeler doğrultusunda değiştirmek için mücadele ediyoruz. O halde "**siyasi çalışma bütün çalışmaların can damarıdır**" ilkesinin, mücadelemizi aydınlatıcı ve geliştirici bir ilke olduğunu bilincimize kazımayı ihmal etmeyelim ve bu ilkeyi parti içinde yaşayan bir olgu haline getirelim.

Düzetmenin başlıca yolu olarak kitle çalışması

“Son günlerde, Partinin kitle çalışmalarından sıkça söz edildiğini duyuyoruz. Herkes bu konu üzerine konuşuyor. Fakat soruna daha derinlemesine bakacak olursak, pek çok kişinin bu konuda, gerekli açıklıkta ve kesinlikte somut bir anlayışa sahip olmadığını görüyoruz...” (M. Kalinin- K. Kalasnikov, Bolşevik Ajitasyon Üzerine, Yurt Yay.) Kalinin 1942 yılında Moskova’daki Partili işçilere bir söylevinde konuşmasına böyle başlıyordu. Farklı tarihsel ve ekonomik koşullar söz konusu olsa da bugün bu konudaki sorunumuza aynı tespitle giriş yapmak mümkün.

Tartışılan konu kitle çalışmaları olduğunda, tüm komünist partilerde her dönem çeşitli sorunlarla karşılaşılması kaçınılmazdır. Özellikle de devrimci durumun zayıfladığı veya mücadelede yenilgiler yaşandığı dönemlerde bu daha da kaçınılmazdır. Bu nedenle bilinen tüm teori ve deneyimlere karşın çalışmalar bir kez daha yoğun bir eleştiriye tabi tutulur. Hatta tarihin öznelere yeniden keşfedilip tanımlanmaya çalışılır. Kitle çalışmaları nihayetinde devrim, sosyalizm ve oradan sınıfsız topluma ulaşma mücadelemizin can damarıdır. Böyle olduğunda açıktır ki devrim diye bir sorunumuz olduğu müddetçe devrimin sorunları, bir başka deyişle de kitle çalışmalarında sorunlarımız olacaktır. Fakat bugün karşılaştığımız sorunun boyutu, bu genel bilgilerin ötesinde bir değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Çünkü söz konusu olan devrim yürüyüşümüzün kimi tekil engelleri değildir. Böyle olsa yolunda gitmeyen çalışmalar tespit edilir ve bunların düzeltilmesi yoluna gidilirdi. Ancak bugün bir veya birkaç değil hemen tüm çalışmalarımızda yolunda gitmeyen bir şeyler olduğu ortadadır. Bir şekilde çalışmalarımızı amacına ulaştırmaktan alıkoyan kapsamlı bir sorunumuz vardır. Belki bu haliyle de devrimler tarihi bakımından karşılaştığımız sorunun istisnai bir özelliği yoktur. Fakat açıktır ki Türkiye Devrimci Hareketi açısından ve daha da önemlisi MLM’ler açısından şu an bu sorun yaşamsal önemdedir ve ertelenemez bir aciliyet taşımaktadır.

Dolayısıyla ne tarihsel örnekleri dışında, çözümsüz bir sorunla ne de küçümsenecek sıradan bir sorunla karşı karşıyayız. Bu konuda bilimsel öngörüler sağlayacak örnekler sınıf mücadelesi tarihinde fazlasıyla vardır. Fakat her tarihsel kesitte ve somut durumda meselenin kendi özgül çözümüne kavuşturulması gerekliliği açıktır. Uzun zamandır konuşmalarımızda ve yazılarımızda çok sık bir şekilde “kitle çalışması” kelimelerini kullandığımız, dahası bunun önemine ve gerekliliğine dair sayısız yazı kaleme aldığımız biliniyor.

Şu an geldiğimiz noktada, bu kavramın gerçek anlamında bir aşınmaya yol açıldığını söylemeliyiz. Bu aşınmanın kelimelerde ya da sadece dilimizde bir aşınma olduğunu düşünmek saflık olurdu. Gerçekte söylem ve pratik arasındaki derin çelişki artık partililerin bilincini yanlış şekillendirecek safhaya gelmiştir. **Kitle çalışmasının gerçekte ne olduğu, bizim buna neden ve ne kadar ihtiyaç duyduğumuz, ortaya konan anlayışların somutta nasıl yaşam bulduğu gibi sorular** genel belirlemelerin ötesinde cevap arayan sorular haline gelmiştir.

Gelişmelerin herkesi hemfikir yaptığı bir nokta vardır ki yaşamın somut rehberliği dışında genel belirlemelerin ve soyut tanımların bir hükmü kalmamıştır. Şu an bir oranda, aynı sorundan muzdarip olarak temel bazı şeyleri tekrarlamak zorunda kalacağız. Ancak bu temel bilgileri sorgulamak bakımından bunu gerekli gördüğümüzü belirtelim. Çünkü açık ki, tüm tekrarlara karşın devrimin kitlelerin

eseri olacağı gerçeğinin kavranışında ciddi sorunlar vardır, bu temelli bir sorundur.

Öncelikle kendimize “neden kitleler?” sorusunu sormamız gerekmektedir. Uzun uzadıya açıklamaya gerek yok ki **tarihi yapan kitlelerdir** ve biz de tarihsel misyonumuzun bir gereği olarak kitleleri hedeflemekteyiz. Ancak amacımıza ulaşabilecek bir yolda mıyız ya da pratiklerimiz somutta buna hizmet ediyor mu, bu tartışmalı bir durumdur. Eğer kitlelerin gerisinde sürükleniyor ve kitle hareketinin sıçramalı niteliğine karşın ağır aksak adımlarla yol alıyorsak amacımıza ulaşamayacağımız açıktır. Ya da tersinden, kitlelerden kopuk bir ‘aydınlar grubu’ gibi, kendimizce ilerilerde yol alıyorsak da aynı durum geçerlidir. Birinde nesnel gerçeğin gerisinde kalındığını, diğesinde öznel gerçeklerin kısır döngüsüne sıkışıldığını söyleyebiliriz.

Demek ki, “neden kitleler” sorusu, tüm basit görünümüne karşın gerçekte onlara nasıl bir misyon biçtiğimizle bağlantılı olarak asıl cevabını bulmaktadır. Bu durumda pratiğimize bakarak rahatlıkla şunu söyleyebiliriz ki iyi niyetli söylemler dışında kitlelere, yani tarihin yapıcılara hak ettiği değeri vermiyoruz. Kitleler, söylem düzeyinde ya da çalışmalarımızın “insan kaynağı”, “lojistik” ihtiyaçları düzeyinde bir gerçeklik kazanmışsa, kitlelerin rolüne dair MLM bir bilinç de edinilememiş demektir. Kitlelerden kastımızın ne olduğu da sorulması gereken sorulardandır. Kitleler, bir başka deyişle kalabalıklar...

Hem uğruna mücadele verdiğimiz hem de kazanmaya çalıştığımız insanlar... Görüldüğü gibi ‘kitleler’, şu haliyle genel bir kavramdır. Bu genel kavramın özüne inilmesi, faaliyetin kapsamına göre kitlelerin tanımlanması gerekmektedir. Bizim için söz konusu olan, devrimden çıkarı olan halk kitleleridir. Ancak halk kitleleri de kendi içerisinde çeşitli sınıf ve tabakaları barındırmaktadır. Üretim ilişkileri etrafında şekillenen halk kitleleri ve onun kendi içerisindeki öncü, önder, temel ve yedek güçler bir devrim mücadelesinde analiz edilmesi gereken unsurlardır. Objektif koşullara bağlı subjektif (öznel) gücün, yani Komünist Partisi’nin kendi teori ve programını hayata geçirebilmesi açısından da bu zorunludur.

Buradan daha ileriye gittiğimizde Komünist Partisi (KP) için strateji, taktik, mücadele ve örgüt biçimleri bakımından farklı kapsamlarda birçok konunun ortaya çıktığını görürüz. İşte bu farklı kapsamlardaki konularda, en genelden en özel çalışmalara dek, bir KP’nin ‘kitleler’ tanımlaması değişik şekillerde somutlanabilir. Bu gereklidir de. Çünkü teorik tahliller söz konusu olduğunda tanımlayacağımız ‘kitleler’ ile belli bir alan çalışması ya da devrimin farklı dönemlerinde tanımlayacağımız ‘kitleler’ aynı olmayacaktır. Genelden özele, basitten karmaşığa ve en önemlisi teoriden somut olana/ pratiğe varıldıkça, kitlelerden kastedilenin o özgülde ve gerçek hayatta ne olduğunun tanımlanması gerekecektir.

Bu farklı kapsamlardaki kitle tanımları birbirini yadsımayacaktır ama ancak bu yapıldığında kitle çalışmaları genel bir söylemin ötesinde somut bir şekilde tartışılabilir hale gelecektir. İşçi sınıfı, emekçi sınıflar ve ezilen kitleler gibi ifadelerden bir fabrika, semt veya yerel özgülünde kitlelere ve kitle çalışmalarının gerçekliğine varılacaktır. Bu sorun, her farklı zaman ve mekânda, devrimin öznelerinin tanımlanması ve harekete geçirilmesi pratiğinden de bağımsız değildir. Şu halde anlaşılacağı gibi tarihin bu özneleriyle olan ilişkilerimiz bizi belirleyen etmenler olacaktır.

Kitlelere güven sorunu nedir?

Devrim mücadelelerinin ivme kazandığı dönemlerde olduğu gibi, en geri dönemlerde de kitle çalışmaları farklı biçimlerde sürecektir. Ve her dönem, bu çalışmaları bulunduğu noktadan ileri sıçratacak dinamikler belirlenerek devam edecektir. Bu bazen durağan bir görüntü ve geri bir biçim arz etse de asıl olan doğru potansiyeller üzerinde yoğunlaşmak ve geleceğe hazırlık yapabilmek olacaktır. Çünkü durağanlık ve gerilik, KP'nin ideolojisi ve çalışma ruhunda değil, kitlelerin bilinç, deneyim ve örgüt gücünde bir zemine tekabül edecektir.

Bundan anlaşılıyor ki biçimler farklılaşsa da KP'nin kitle çalışmalarının özü aynı kalacak, ideolojik bir netlik ve kararlılık ile sürdürülebilecektir. Tabii ki devrimin ilerleme ve gerilemelerinden kopuk, tekdüze veya şaşmaz bir ideolojik hat olamaz. İdeolojimiz sınıflı bir toplumun ürünü olarak o toplumdaki her değişimden de bir biçimde etkilenecektir. Bu, kendimizi yenilemenin kaçınılmaz bir gereğidir. Fakat bundan öte, KP'nin birçok militanının bilincinde çeşitli farklılaşmalar oluşabilecektir. Bir gerileme döneminde bunun ideolojik kırılma ve erozyonlar halini alacağı bilinmez değildir. Bugün dönüp dolaşıp "kitlelere güvenmek"ten söz ediyoruz.

İçinden geçtiğimiz toplumsal sürecin ve bunun içinde kendi örgütsel sürecimizin ağırlığı altında kitlelere güvensizliğin zemin bulduğunu tespit edebiliyoruz. Devrimin kitlelerin eseri olduğunu 'bilen' Marksist-Leninist-Maoistler açısından bu güvensizliğin açık bir tezahürünü bulmak zordur. Ancak bu, sorunun özünü değiştirmiyor. Kitlelerden kopuk, bazen ona rağmen bir pratiğe hapsolmuş durumdaysak ve pratiği artık kanıksamaya başlamışsak bir şekilde ideolojik erozyona uğramamız kaçınılmazdır.

Doğaldır ki bu da tarihin öznelere, kitlelere yönelik bir bilinç dejenerasyonunu, objektif olarak güvensizliği ortaya çıkarıyor. Bunlara rağmen eğer hala kitlelere güvenimizin sarsılmazlığından bahsediyorsak, bilinmelidir ki bu iyi niyetli bir temenni ya da idealist bir inançtan öteye geçemez. Bu niyet veya çabanın günümüzdeki yansıması tarihe ve geleceğe atıfla kitle hareketlerine güvenin propagandasıdır. Bu propagandada genel anlamda bir yanlış görmek mümkün değil. Fakat eğer bugünün sorunlarına yeterli ilgi gösterilmeyerek bu propaganda yapılıyorsa, genel doğruların kendisinin, belli gerçeklerin üstünü örtmeye başladığını söyleyebiliriz. Şu anki pratiklerimizde böyle bir yan vardır.

Tarihin deneyimleriyle aydınlanmak, bilinç ve irademizi beslemek şu özgülde büyük önemdedir ve tabii ki yapılmalıdır. Yine gelecekte taşınan umut, devrimcilerin varlıklarının ayrılmaz bir parçasıdır ve anlamıdır. Ama bu bilinç, irade ve umudun, içinde bulunduğumuz kesitte somutlanması da gerekir. Bu olmadığında tarih ile gelecek arasındaki bir zincir kopmuş, ayaklarımızın altındaki zemin kaymış demektir. Geleceğe artık bugünün adımlarıyla yol olabileceğimizi, devrimin daha parlak dönemlerine ancak bugün öreceğimiz taşlarla varabileceğimizi unutmamalıyız.

O yüzden 'bugün' önemlidir. Hem tarihin diyalektiği hem de sınıflar mücadelesinin geldiği aşama bakımından önemlidir. Bu nedenle 'bugün' atlanarak yapılacak gelecek kurgularının bizi şu anda ve kaçınılmaz olarak kendiliğindencilığe mahkûm edeceğini bilmeliyiz. Bu bir oranda gerçekliğimizdir de. Bu noktada sergilenen kendiliğindencilığın sağ veya sol, kitlelerin gerisinde veya ilerisinde

tezahürlerinin olmasının özde bir farkı yoktur. Lenin'in Ne Yapmalı? adlı makalesinde 'ekonomistler' ile 'teröristlerin' kendiliğindenliği arasındaki ortak kökene ilişkin vurgusunu hatırlayacak olursak, sorunun, bir biçimde kitle hareketiyle bağ kuramamakla ilgili olduğu açıktır. Ve bu öznel niyetlere karşın objektif bir durumdur.

Lenin şöyle diyordu: "...*Ekonomistlerle günümüz teröristlerinin ortak bir kökü var: bu, önceki bölümde genel bir olgu olarak söz ettiğimiz ve şimdi politik faaliyet ve politik mücadele alanındaki etkileri açısından inceleyeceğimiz kendiliğindenliğe tapmanın ta kendisidir. İlk bakışta, iddiamız paradoks gelebilir; çünkü 'monoton günlük mücadele'yi vurgulayanlarla tek tek insanları en özverili mücadeleye çağıranlar arasındaki fark çok büyük gözükür. Fakat bu paradoks değildir. Ekonomistler ve teröristler, kendiliğinden hareketin iki farklı kutbuna tapanlardır; Ekonomistler, 'salt-işçi hareketi'nin kendiliğindenliğine teröristler ise devrimci çalışmayı işçi hareketiyle bir bütün halinde birleştirmeyi bilmeyen ya da bu olanaktan yoksun aydınların tutkulu öfkесinin kendiliğindenliğine taparlar...*" (Lenin, Ne Yapmalı?)

Tarihsel hareketi ve bugünün görevlerini saptamalıyız

Tarih, kitle hareketlerinin muazzam kalkış ve inişlerine tanıktır. Marks'ın da belirttiği gibi tarihin yüzyıla bedel on yılları ve on yıllara bedel yüzyılları vardır. Bunu belirleyen tabii ki üretim ilişkilerinin belli bir gelişim düzeyine tekabül eden sınıf mücadeleleridir. Tarihteki çeşitli altüst oluşlara ve çağdaş devrimlere baktığımızda, kitlelerin dönüştürücü büyük kalkışlarının, çoğu kez ona önderlik iddiasıyla yola çıkanların iradesinden bağımsız olarak, hatta bazen ona rağmen gerçekleştiğini görürüz.

Önderlik iddiasındakilerin bilinç ve iradesi ancak nesnel koşullar üzerinde şekillenecek ve ona etkide bulunabilecektir. Bu, tarihsel bir hareketi yavaşlatabilecek veya hızlandırabilecektir. Fakat tartışmasız tarihsel hareketin dışına çıkamayacak veya onu durduramayacaktır. Bu anlamda bilimsel olanın, öncelikle bu tarihsel hareketi keşfetmek ve ona ayak uydurmak olduğu açıktır.

Konumuz özgülünde bu kitle hareketleridir ve ayak uydurmanın ötesinde, ona önderlik edebilmenin tek yolu kitle hareketlerinin yönünü doğru tespit edebilmektir. Kitleler tanımımızda olduğu gibi en genel olarak ezilenlerin tarihsel bakımından olduğu gibi bulunulan zaman ve mekana göre toplumu oluşturan dinamikler ve tek tek alanlar bakımından da yapılmak zorundadır. Bir KP'nin faaliyet biçimlerini ve onun rotasını belirleyecek olanlar da bunlardır.

Bu bilimsel yaklaşımı hâkim kılabildiğimizde 'atılım' ve 'yenilgilerimiz' kitlelere rağmen ya da onların dışında değil, tamamıyla onların tarihsel atılım ve yenilgilerine bağlı olarak gerçekleşecektir. Buradan da anlaşılacağı gibi bazen bizim tüm çalışmalarımıza ve ısrarlı çabalarımıza rağmen devrim hareketi geçici durağanlıklar veya yenilgiler yaşayabilecektir. Teorik-programatik görüşlerimizi ve oradan hareketle strateji ve taktiklerimizi doğru kabul ettiğimizde açık ki durağanlık ve yenilgiler tamamıyla nesnel gerçeklerin belirleyiciliğinde ortaya çıkacaktır. Bu, bir oranda 'doğal' karşılanacak bir durumdur ve yeni duruma uygun olarak faaliyetlerin düzenlenmesinden başka bir çözümü pek yoktur.

MLM'lerin başarısızlıklarını değerlendirmede söz konusu nesnel ve öznel gerçeklerin payını doğru koyabilmesi büyük önemdedir. Bugün bu noktada da kafa karışıklığı yaşadığımızı belirtebiliriz. Objektif duruma rağmen çözüm üretmeye çalıştığımız ya da onun olumsuz etkilerini yok sayarak kendimize eleştiri oklarını yönelttiğimiz oluyor. Tersinden kendi hata ve yetmezliklerimizi objektif durumla açıkladığımız da oluyor. Bu ikincisi, bugün çok daha dikkat gerektirir. Yanlış bir algılama halini almıştır. Kendi sorumluluklarımızla, objektif şartların sınırını birbirine karıştırdığımızda, kendi payımızı da dış koşullara yüklememiz yüksek olasılıktır. Bu hatalı yaklaşımın, görevleri saptarken gerçek dışı kurgularla hareket etmesi kaçınılmazdır.

Diğer yandan, iç rahatlatmaktan öteye geçmeyen, bir nevi günah çıkarırcasına özeleştirel yaklaşımlar da çözüm üretmekten acizdir. Oysa her eleştiri ve özeleştiri, somut sorunları çözmek için atılacak adımları somutlayabildiği oranda aslında gerçekten kavranarak ortaya konmuştur. Buradan hareketle, bugün bir bütün KP safları için ve daha özeldede alanlar ve komiteler için doğru politika ve görevleri somutlayarak işe başlanması gerektiği açıktır.

Aksi, hantal bir yapının devamı ve önemli bir zaman kaybı olacaktır. Eğer yapılacakları saptamakta bir sübjektiflik var ise hedeflediğimiz alan ve kitleler üzerinde araştırma ve tahlillerle işe baştan başlanması gerekecektir. Diğer türlü, nesnel gerçeğe ilişkin yorumlarımız, politika, yöntem ve araçlarımız tartışmalı hale gelecektir ki zaten görüşlerimiz her araştırma ya da analiz bize bunları yeniden tartıştıracaktır.

İktidar bilincinde kırılma, kitlelerin çıkarlarına yabancılaşmadır

Kitle çalışmalarımızdaki sorunların nedenine eğildiğimizde görüyoruz ki iktidar olma bilincinde önemli bir zayıflama mevcuttur. MLM'leri de içine alan Türkiye Devrimci Hareketi'nin bugünkü temel bunalım noktalarından birisidir bu. Bu sorundan kaynaklı çeşitli sapmalar ve ideolojik hastalıklar baş gösteriyor. İktidar olma bilincindeki zayıflama ilk olarak yetinmeciliği, kendini idame ettirmek için yaşamayı beraberinde getiriyor.

Böylece teorik olarak savunulan iddia ve düşüncelerden uzaklaşmış oluyor. Bu aynı zamanda kitle faaliyetlerinden uzaklaşmayı da beraberinde getiriyor. Devrimin kitlelerin eseri olduğunu söylerken dahi böyle bir uzaklaşmadan söz ediyorsak, açık ki belirlemelerimizin soyut kalması durumuyla karşı karşıyayızdır. Doğru, belirlemelerin anlaşılmasıyla ve pratikte harekete yön verecek somut adımların atılmasıyla ölçülür.

Komünistlik ve devrimcilik bir anlamda kitlelerin sorunlarını çözme, onların düzenle çelişkilerini açığa çıkarma ve bu kapsamda bilinçlendirme ve örgütlenme faaliyetidir. Böyle bir faaliyetten uzaklaşma devrimcilikte de bir yabancılaşmaya işaret ediyordur. Bahsettiğimiz kendini idameyle sınırlı yaşamın özünde de bu durumun kanıksanması vardır. Bir başka deyişle de iktidar iddiasından somutta vazgeçmiştir. İktidar bilincindeki zayıflığı tartışırken elbette ki emperyalist-kapitalist sistemin ekonomik, siyasal, ideolojik ve kültürel saldırıları, yadsınamaz.

Tüm bunlar ve devrimci hareket üzerindeki etkileri araştırılmalıdır. Bağlantılı olmakla birlikte, ülkemizdeki devrimci hareketin yaşadığı 'yenilgi ve başarısızlıklar'

da bu araştırmanın önemli bir parçası olmalıdır. Sonuçta komünist ve devrimcileri, üzerinde yükseldikleri topraklardan koparan somut nedenler açığa çıkarılmak zorundadır. Çünkü hiçbir yaşam ona can veren topraklardan koparıldıktan sonra uzun süre varlığını sürdüremez. Komünist ve devrimciler için de halk için de bu böyledir.

Kitlelerden kopulmuşsa bitkisel yaşama girilmiş demektir. Yaşam devam ediyor gibi görünse de bu aslında cihaza bağlı, geleceği belirsiz bir yaşamdır. Bu gerçeği komünist ve devrimciler elbette ki biliyorlar. Fakat egemen güçlerin temel noktalarda bize dönük dayatmaları çözümlenip ortaya yeterli bir irade konulamadığı için bitkisel yaşama mahkûmiyet sürmektedir. O zaman açık ki tüm bu dayatma ve saldırılara karşı en başta üzerinde yaşadığımız toprağa sıkıca bağlanmalıyız. Bu bağlanmanın yolu doğal olarak kitle faaliyetleri olacaktır. Ama tabii ki bu doğru ve sağlıklı biçimde tanımlanmak zorundadır.

Buraya kadar söylediklerimiz gerekli bazı başlıklara değinse de bugün artık asıl olarak başka şeyler söylemek gerekmektedir. Somutta çözüm üretemeyen yazı ve söylemlerin geliştirmedicine dikkat çekmiştik. O halde bugün iktidarlaşma bilincindeki kayıpları konuşmalıyız. Nasıl iktidarlaşacağımızı ve bunun ideoloji, politika ve örgütteki gereklerini konuşmalıyız. Bunu dar anlamda değil, kitleleri içeren, her adımda onu temele koyan bir anlayışla yapmalıyız.

İktidar olabilmenin, geniş kitleleri temsil etmekle ilgili olduğunu biliyoruz. Bu anlamda onların sınıfsal çıkarları komünistlerin varlıklarının olduğu gibi çalışmalarının yönünü de belirleyen temel unsurdur. Bunun dışında bir yaşam ve amacın kitlelerden kopuk, dar örgüt ihtiyaçlarına dönüşeceği tartışmasızdır. O nedenle bitkisel bir yaşam tespit ediyor ve bundan çıkmak istiyorsak dar bünyeyi yaşatmayı, onun çıkarlarını savunmayı değil, kitlelerin çıkarlarını temele koyan bir yaşamı esas almalıyız.

Kitle çalışmasında 8. Konferansın somut ayakları oluşturulmalıdır

“Kitlelere güven duyulmalıdır. Egemen sınıfların yoğun biçimde geliştirdiği manipülasyonların, din, eğitim vb. faktörlerin etkisiyle, ilk aşamalarda bir dizi konu ve faaliyete yabancılaşma gösterecek, hatta tepki duyup engellemeye çalışacak olan kitlelere karşı olumsuz yönde tepki gösterme hakkımız yoktur. Onlara karşı büyük bir sabırla yaklaşılmalı, küçümseyici tavırlardan uzak durulmalıdır. İlk planda en yoksul ve en çok ezilen kesimlere yönelinilmesinin nedeni, çelişkileri en keskin biçimde yaşamakta olmalarından dolayı, devrimci düşüncelere ve örgütlenmeye yatkın oluşlarıdır. Diğer yandan, kitlelerin en geri kesimleri tarafsızlaştırılmaya, orta kesimleri ilerletilmeye, ileri olanlar örgütlenmeye ve aktif kılınmaya çalışılmalıdır.”

8. Parti Konferansımızın yukarıda yer verdiğimiz yaklaşımlarından da anlaşılacağı gibi komünist ve devrimcilerin darlaştıkça kitlelere güven noktasında sorunları boy göstermektedir. Böyle bir erozyonun yaşandığı durumda ideolojik kırılmaların yaşanması da kaçınılmazdır. Gelişen hatalı yaklaşımlara karşı 8. Konferansın kitle çalışmalarına dair özeni ve belirlediği yön pratikte somutlanma göreviyle karşı karşıyadır. **“En yoksul ve en çok ezilen kesimlere”** yönelme hedefi darlaşıldığı durumda kitleleşebilmenin ve bu noktadaki güvensizliği kırmanın da yönelimidir.

Tasfiyeci sürecin fiziki ve ideolojik yansımalarına dikkat çekildiği ideolojik mücadele vurgusunun yapıldığı bir durumda bunun gerçek hayattaki ayaklarının oluşturulması büyük önemdedir. Bunun zemini ise kitle içindeki çalışmalarımızdır. Demek ki hem ideolojik planda hem de örgütlenme çalışmalarında partinin iktidarlaşma sorununun çözümü burada düğümlenmektedir.

Konuyu daha da ayrıntılandırmaya çalışalım. Yaşanan sürecin **iki yönünü** görmemiz gerekiyor.

Birincisi, ülkemizdeki derin yoksulluk ve çelişkilere rağmen egemenler bu süreci yönetebiliyorlar. Yani düz bir mantıkla, yaşanan sefaletle karşı sınıf mücadelesinin ivmesi düşük ve bu bir çelişki oluşturuyor. **İkincisi**, birinciyle bağlantılı olarak, kitlelerdeki bu yoksulluk ve çelişkilere karşı devrimci ve komünistler, kitleler içinde örgütlenme yaratamıyorlar. Bu şu anda daha büyük bir çelişki oluşturuyor. Birinci çelişkinin çözümünün de ikinci çelişkinin çözümüne bağlı olduğunu söylemeliyiz. Şu an KP'nin bu kapsamdaki sorunlarını bütünüyle ele almaya kalkışmak verimsiz bir girişim olacaktır. Yine şu an, birebir koşulların kendisinden çok, o koşullar üzerinde şekillenen politik tavır ve örgütsel yöntemlerimizi tartışmak daha doğru olacaktır.

Doğru politika belirleyicidir

Yazımızın başlarında da anlatmaya çalıştığımız gibi, kitle çalışmaları ve bunun içinde A/P çalışmaları sınırlı belirli alan ve faaliyet özgülünde tanımlanmak zorundadır. Bu tanımlama genel politik çizgimizle uyum gösterse de ondan doğrudan ortaya çıkarılabilecek bir şey değildir. Faaliyetin alan ve kapsamı daraldıkça veya belli bir çelişkiye odaklanıldıkça o özgülde doğru politikaların oluşturulması gerekecektir. Kitle çalışmaları ve Ajitasyon/ Propaganda (A/P) çalışmaları bu doğru politikalar üzerinde gerçekleştirilecektir.

Çünkü her bir parçadaki çalışmayı değişik kanallardan taktiklerimize ve stratejimize bağlayabiliriz. Buradan da anlaşılacağı gibi A/P yöntem ve araçlarımızı ortaya çıkaracak olan da belirleyeceğimiz politika ve hedeflerdir. Politik hedefler ortaya konmadan, çalışmanın kapsam ve somut ayakları belirlenmeden faaliyetlerimizin istikrarlı ve sonuç alıcı olması mümkün olmayacaktır. Bu yüzden belirlenen zaman dilimi içerisinde hangi sonuçların elde edilmek istendiği aylık, yıllık ve duruma göre birkaç yıllık planlarla ortaya konulmalıdır.

Belki bu planları değiştirmek gerekecektir fakat her halükarda belirlenmiş hedefler, çalışmanın tempo ve başarısının itici güçlerinden hem de ölçütlerinden biri olacaktır. Aksi halde ne başarılarından ne de başarısızlıklardan somut bir açıklıkta söz edebiliriz. Tam olarak neyi ifade ettiği bilinmeyen “gerekliliklere” göre faaliyet yürütülmüş olunacak, başarı ve başarısızlıklardan gerçek dersler çıkarılamayacaktır. Oysa bir alanın koşullarına ve parti örgütlülüğünün gücüne göre niceliksel anlamda küçük bir kazanım başarı sayılabilecekken, tersinden kimi sayısal büyüklükler de başarısız sayılabilecektir. Bunların doğruluğunu bize sunacak olan anlaşılır ki soyut “gereklilikler” değil, somut politik ve örgütsel hedeflerdir.

Öyleyse bir köşe taşı olarak doğru politikanın belirleyiciliğini tespit etmeliyiz. Ancak bu olduğunda yetersiz örgütsel güç ve olanakların yarattığı engeller tali duruma düşebilir. Doğru bir politika, örgütsel güç ve olanaklar da hesaba katılarak oluşturulur. Fakat doğru politika olmadığında var olan örgütsel gücün de işe

yaramayacağı, zamanla erozyona uğrayacağı bellidir. Bu aynı durum kitle çalışmalarımız, A/P çalışmalarımız için de geçerlidir.

Doğru politikalar üzerinde yükselmediğinde en yetkin araç ve yöntemler dahi başarısız kalmaya mahkûmdur. Ya da çok sınırlı katkılar sunacaktır. Fakat eğer doğru politikalar belirlenebilmişse bu araç ve yöntemlerin katkısı katbekat artacaktır. Araç ve yöntemler önemsiz değildir. Tersine çoğu kez ciddi bir sorun olabilmekte, kimi tarihsel tespitlerde kritik işlevler kazanabilmektedir. Ancak bugün politikayı netleştirmeden araç ve yöntemleri tartışmanın kısır döngü olacağını bilerek konuya yoğunlaşmalıyız.

Yetinmecilik değil, kitleleri örgütleme siyaseti

Politikayı tartışmak, kitleleri örgütleme siyasetiyle eş anlamlıdır. Bu noktada Mao'nun aşağıdaki belirlemesi kendi pratiklerimiz açısından da açıklayıcı özellikler gösterecektir. *“Kitlelerin gücünü örgütlemek bir siyasettir. Peki, bunun tersi bir siyaset var mıdır? Evet, vardır. Bu siyaset, kitle bakış açısından yoksundur; kitlelere güvenmede ya da onları örgütlemeye yetersiz kalır; köylerde, orduda, hükümette ve öbür örgütlerde, okul ve fabrikalardaki kitlelerin örgütlenmesine hiç önem vermezken dikkatini bütünüyle maliye, ikmal ya da ticaret kuruluşlarında çalışan az sayıda insanı örgütleme üzerinde yoğunlaştırır. Bu siyaset, ekonomik çalışmayı geniş bir hareket ya da yaygın bir cephe olarak değil de, mali güçlükleri gidermenin bir yolu olarak kabul eder. İşte öteki siyaset, yanlış siyaset budur...”* (Seçme Eserler, Cilt 3)

Mao'nun bu belirlemesi 1943 yılında devrimci hükümet ve kızıl siyasi üsler koşullarında “Örgütlenin!” çağrısına dayanıyor. Bugün farklı koşullarda aynı çağrıyla yüz yüze olduğumuz biliniyor. İşte bu noktada kapsam ve çapı farklı olsa da özünde yetinmeciliğe ve ‘geçinmeci kitle çizgisine’ denk düşen anlayışlara yüklenilmesi anlamlıdır.

Açık ki bugün ciddi daralmalar yaşayan devrimci hareket ve MLM'ler açısından söz konusu yetinmecilik, siyaset sahnesinden tümüyle silinmeyi ifade etmektedir. Burada sorunun temeli, kitlelere objektif olarak “lojistikçi” bir misyon biçilmesidir. Özellikle gerilla savaşı ve onunla bağlantılı birçok faaliyetimizi düşündüğümüzde bunun somut görüngülerini bulmak zor olmayacaktır. Zira gerilla faaliyetimiz o alandaki köylü kitlelerini örgütlemeyi başaramamışsa, bu örgütlenme sorunu sonuçta değil, tersine en başından itibaren karşımıza çıkmışsa orada geçinmeci kitle çizgisinin yaşam bulması kaçınılmazdır.

Çünkü yürütülmek istenen bir savaş ve bunun da varlığını zorunlu kılan asgari bir maddi olanak, lojistik ve insan kaynağı ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaçların Parti tarafından temin edilmesinin zaman zaman ne boyutta bir tüketiciliğe tekabül ettiği ortadadır. İşte orada yaşam bulan şey, kitlelerin gücünü örgütleme siyaseti değil, tersine var olanın idamesini sağlayacak çalışmalara hapsolmaktır. Bu, üretmeyen, tüketiciliğiyle diğer çalışmalarını da zayıflatan bir gerçekliktir.

Bunun alanlar ve kitleler, belirlenen politikalar özgülünde nereden kaynaklandığı ayrı bir konu ve şu an onu tartışmayacağız. Fakat burada not etmek gerekir ki, en büyük emek ve çabayla gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimizde bile geçinmeci bir çizgiye kayabiliyoruz. Sorunun nedenini Partinin ve militanlarının mücadeledeki ısrarında aramayacak -ki ortaya konan çaba ve fedakârlık yadsınamayacak kadar

çoktur- onlara yön veren anlayışlarda ve yanlış politikalarda arayacağımız bellidir. Bunu belirterek geçelim.

Genel geçer söylemler değil, somut, canlı ve güncel teşhirler

Kitle çalışmalarımızda, A/P yöntemlerimizde, yazılı ve sözlü ifadelerimizde belli kalıplarla hareket ediyoruz. Yukarıda sözünü ettiğimiz soyut “gereklilikler” de bununla bağlantılı düşünülebilir. Düzenin, devletin ve onun politikalarının teşhiri değişmeyen, tekdüze bir söylemle, onun en kaba görüngüleri üzerinden yapıldığında, bilinçlendirici etkisi çok zayıf olacaktır. Kitlelerin, üretim ilişkilerindeki konumları gereği, çoğu kez bizden çok daha iyi şekilde düzenin ve devletin temel gerçeklerini gördüğünü biliyoruz.

Bu tabii ki ampirik (deneysel) ve algısal bir kavrayış düzeyindedir. Devrimcilerin, komünistlerin rolü de aslında burada başlamaktadır. Mao'nun “kitlelerden kitlelere” olarak ifade ettiği doğru önderlik tarzını teorik de olsa hepimiz biliyoruz. Kitlelerin “dağınık ve sistemleşmemiş” fikirlerini alıp işlemek, birbirleri arasındaki bağı kurmak ve gizli kalanı açığa çıkarmak... Politik teşhir faaliyetlerinde, A/P çalışmalarında ilk elde rehberimiz bu yöntem olmalıdır. Öyleyse birincisi, kitlelerin sorunlarını ve yine onların fikirlerini hareket noktamız olarak alacağız. Onlara hazır, genel-geçer söylemlerle gitmeyecek, tamamen canlı ve somut, onların yaşamını etkileyen olaylar üzerinden gideceğiz.

Bu, o kitlelere giderken belli bir politika veya çeşitli sonuçlar taşımamak değildir. Tersine merkezi politikalarımızı hayata geçirirken bile onların sorunlarıyla ve bilinç düzeyiyle bağlantı kurmaya özen göstermektir. İkincisi, sistemin, özellikle medya eliyle yapmaya çalıştığı, meseleleri ve olayları birbirinden kopuk, “doğal” veya kendiliğinden gösteren ama nihayetinde sınıf mücadelesini gizleme amacı güden yöntemlere karşı bitmek bilmeyen bir aydınlatma çabasında olmalıyız. Pek çok faaliyetçi, düzenin temel gerçeklerini ve devrim mücadelesinin temel bazı fikirleri edinmiş bile olsa kitle ilişkilerine, her yeni gündem ve sorunda MLM görüşlerin taşınması gerekliliğini kavrayamıyor. Ya da bunu başaramıyor.

Kitlelere her gittiğimizde çeşitli sorunlara dair açık ve sistematik bir fikre sahip olmamız gerekir. Anlaşılabilirlik ve kavratıcılık ancak bu yolla sağlanabilir ve kitle ilişkilerimiz daha ileri bir noktaya taşınabilir. Tersini durumda genel-geçer tartışma ve fikirlerin tekrardan öteye geçemeyeceği, zaman içinde siyasi ruhsuzluğu ve gerilemeyi doğu çağı bilinmelidir. Sonuçta hiçbir görüş ya da kişi -bunlar komünist bile olsa- eskimez, gerilemez değildir. O, her yeni durum içerisinde yeniden üretilip geliştirilmediği müddetçe içinde canlı ve faal olan ne varsa yitirmeye mahkûmdur.

Politik bilinç taşıma faaliyetini düşündüğümüzde bu gerçeklik hem kitleler hem de yoldaşlarımız için geçerlidir. Fakat anlaşılır ki, her yeni durumda bu canlılığı ve yeniden üretimi sağlamak sadece ‘gerekliliğine’ dair bir genel bilgiyle sağlanamaz. Bunun için en başta kitle çalışmalarımızdaki yoldaşlarımızın bu niteliğe ulaşmaları gerekir.

“Parti propagandasını yürütmek için, komünistler bizim kadrolarımız, Marksist-Leninist öğretiyi donanmak zorundadır. Toplumsal gelişim ve politik mücadelenin yasalarıyla ilgili bilimle, parti üyelerini de donatmalı. Partisiz Bolşevikler gibi, parti taraftarlarının da politik eğitimini sağlamalıdır. Bolşevik ajitasyon, halkın

ideolojik ve politik eğitiminde, parti kitle arasındaki bağın sağlamlaştırılmasında, parti politikasının geniş kitlelere açıklanmasında ve onların Sovyet rejiminin ve Partinin karar ve direktiflerinin yerine getirilmesi için seferber edilmesinde en önemli araçtır.” (Kalinin-Kalaşnikov, Bolşevik Ajitasyon Üzerine, Yurt Yay.)

K.Kalaşnikov’un Bolşevik ajitasyonun önemini anlatırken belirttiği bu hususlardan da anlaşıldığı gibi politik eğitim, kitle faaliyetçilerimizi ve onunla ilişki içerisinde kitle ilişkilerimizi de kapsamak zorundadır. Fakat burada öncelikli ve belirleyici olan faaliyetçilerimizin eğitimleridir.

Kitlelerle birlikte yanıp tutuşmak

Demek ki kitle faaliyetlerimizde, A/P yöntem ve araçlarımızda genel geçer söylemlere, kalıpsal yaklaşımlara karşı mücadelenin önemli bir ayağını politik eğitim oluşturmaktadır. Parti Konferans ve PMK toplantılarında sürekli bu noktaya vurgu yapıldığı, politik seviyenin yükseltilmesinden bahsedildiği bilinmektedir. Buna karşın zafiyetin aşılması yönünde istenilen gelişme sağlanamamıştır. Sorunun biraz daha içine girerek, yanlış mantık ve şekillenişleri açığa çıkarmak gerekiyor. Böyle bakınca kimi yaklaşımlarımızda devrimi yanlış kavrayan toptancı, dogmatik bir mantık görebiliyoruz. Düzenin genel özelliklerini teşhirle yetinen bir anlayış olduğunu belirtmiştik.

Bu yanlış anlayışı tamamlayan diğer bir yanlış da tüm devrimle çözüleceği mantığıyla “toptancı” bir propaganda yürütülmesidir. Bilinen ifadelerle kitlelerin tüm sorunlarının devrime havale edilmesidir bu. Hemen belirtmek gerekir ki, devrim ve sosyalizm inancının dünya ve ülke çapında büyük bir kırılma yaşadığı bir dönemde, söz konusu toptancı propagandanın en yakın çevrelerimiz dışında hemen hiçbir hükmü kalmamıştır. Fakat bahsettiğimiz kırılma olmasaydı da bu tarz bir propaganda yanlış olurdu.

Çünkü daha önce de belirttiğimiz gibi tarih tekdüze bir hattan ibaret değildir. Tarih zincirinin her döneme özgü vazgeçilmez halkaları vardır. Üzerinden atlanılan her halka tüm zincirin kopması sonucunu doğuracaktır. Devrimin bir yıkım olduğu kadar aynı zamanda bir inşa faaliyeti olduğunu düşünürsek, kitlelerin talep ve sorunlarında, her özgülde çeşitli çözümlerin ortaya konması dahası bu kazanımların kitlelere nüfuz ettirilmesi gerektiği açıktır. Bahsettiğimiz şey, ekonomist, reformist bir anlayış değildir tabii ki. Tersine her kazanımı ve sisteme kabul ettirilen her reformu, devrim mücadelesinin çıkarlarıyla kopmaz bir şekilde bağlanmaktadır. Doğal ki, bu, somut talep ve haklar uğruna mücadeleyi, bu amaçla A/P çalışmalarını da zorunlu kılar.

Bizim çoğunlukla üzerinden atladığımız ya da çeşitli nedenlerle yeterli özeni göstermediğimiz konulardan birisi budur. Aynı nedenlerle ortaya başka eksiklikler de çıktığını bilmeliyiz. Eğer saflarımızda kitlelerin sorunlarına karşı, politikaya karşı bir ilgisizlik tespit ediyorsak, faaliyetçilerimizin teşhir faaliyetinde, A/P çalışmalarında da bir darlık, cansızlık olması kaçınılmazdır.

Bu tamamen faaliyetçilerimizin bilinci ve kavrayışıyla ilgili, onlar için nelerin ihtiyaç olduğu sorunuyla bağlantılıdır. Kitlelerin sorunlarına, ülke gündemlerine ilgisiz bir faaliyetçinin politik teşhirleri, A/P çalışmalarını içerikçe zengin, güncel ve somut bir şekilde yürütebilmesi mümkün müdür? Ya da politikaya ilgisiz bir

faaliyetçinin, tek tek sorunları sınıf bilinciyle birleştirilebilmesi, propaganda ve ajitasyonunda yöntem ve araçlarını geliştirebilmesi mümkün müdür?

Tabii ki hayır. Kitlenin sorunlarına ve doğal olarak politikaya ilgisiz bir faaliyetçinin kitle çalışmalarına yeterli ilgiyi göstereceğini, bu konuda canlı ve yaratıcı bir çaba içerisinde olacağını düşünemeyiz. O halde geldiğimiz nokta tekrardan kitlelerin sorunları karşısındaki duruşumuz ve buradan ileri gelen politik niteliğimizdir. Kalinin'in çarpıcı bir şekilde ifade ettiği gibi "*Kitleyi arkanızdan sürüklemek için kitleyle birlikte yanıp tutuşmamız gerekir.*" Kitlelerden ciddi bir kopukluğun yaşandığı şu süreçte, anlayış olarak da ne yazık ki böyle bir gerçeklikte olduğumuzu söyleyemeyiz.

Kitle içerisindeki çalışmalar her günkü faaliyetimizdir

Çalışmalarımız içerisinde sıkıntısını yaşadığımız konulardan biri de belirli günlere ve belirli biçimlere endekslenmiş çalışmalardır. Çoğu kez belli anma, yıldönümü ve kutlamalara denk düşen, hitap ettiği kitleler bakımından da doğal olarak bir darlığı ifade eden bu çalışmalar; parti güçlerinin enerjisinin önemli bir bölümünü işgal etmektedir.

Burada tartışılan, bu belirli günlere vs. dair çalışmaların yapılıp yapılmaması değildir. Fakat eğer bu çalışmalar partinin "kendisi için" bir çalışmaya dönüşmüşse, asıl kitle çalışmalarına kıyasla hâkim bir pozisyona gelmişse bunun sorgulanması gerekmektedir. Belirli gün ve tarihlere ilişkin çalışmaları, kitle çalışmalarımızdan tümüyle ayrı düşünemeyiz.

Ama bilinir ki, bu ancak kitlelerin o gün ve tarihlerle nasıl bir ilişkisinin kurulduğu, onları ne kadar sahiplendiğiyle ilgilidir. Yine içeriği hangi zaman dilimine ait olursa olsun, bu çalışmaların güncelle bağının ne kadar kurulabildiğiyle ilgilidir. Bunlar olmadığında, sınıf mücadelesinin, onun içerisinde Partinin artık gelenekselleşmiş ve 'doğal' çalışmaları dahi yer yer 'sorun' olarak karşımıza çıkabilecektir.

Sonuçta, günümüz özgülünde sınırlı bir örgütsel güç üzerinde konuşuyor ve bu gücün enerjisini en verimli şekilde kullanabilmeyi tartışıyoruz. Tüm çalışmalarımızda bu sorgulayıcılığı işletmediğimizde, hep vurgulandığı gibi, doğrunun zamanla yanlışlaşması evrilmesi olasıdır. Parti faaliyetlerinin amacına ilişkin ister kavrayış eksikliğinden ister zorunluluklardan kaynaklı olsun, eğer bir darlaşma ya da statiklik fark ediyorsak, değiştirilmediğinde bunun bir bilinç kayması yaratacağı da bilinmelidir.

Bunun devamı yetinmecilik, kanıksama ve benzer yanlış şekillenişlerin kaçınılmaz olarak tüm bünyeye hâkim hale gelmesi olacaktır. K. Kalaşnikov'un ifade ettiği gibi "*kitleler arasında, ajitasyon çalışması, kampanyadan kampanyaya, bir önemli tarihten bir başkasına yapılviren bir iş değildir.*" Burada tekrar hatırlatılması gereken bir nokta var. Kitle faaliyetleri ya da daha açık ifade edersek politik teşhirler, A/P ve örgütlenme çalışmaları bizim 'her günkü faaliyetimiz' olmak zorundadır. Doğal ki tüm pratiklerimiz buna göre şekillenmelidir.

Lenin'in deyişiyle komünistler; "*Her zaman yığınlarla çalışmalı ve yığınlar üzerindeki etkiyi derinleştirmeli ve genişletmelidir. Bu olmazsa bir sosyal demokrat da sosyal demokrat değildir. Hiçbir örgüt hiçbir grup hiçbir çevre bu çalışmayı sürekli ve düzenli olarak yürütmezse sosyal demokrat örgüt sayılamaz.*" Demek ki,

gerçek bir komünist örgüt olmanın temel kıstaslarından biri, yığınlar üzerindeki “sürekli ve düzenli” kitle çalışmalarımız!

Hangi nedenle olursa olsun bu başarılmıyorsa, sorgulamanın teori ve pratiğimiz arasındaki çelişki üzerinde odaklanacağı açıktır. Bu, ideolojik bir sorundur aynı zamanda. Varlığı, kitlelerin gücünü örgütlemek ve onu daha ileriye, devrime kanalize etmekle anlam bulan komünistlerin, bu amaçtan kopuk her türlü yaşamı onların ideolojik bir krizidir de. Soyut düşüncede, teorik bir söylemde değil, yaşamın kendinde, kitlelerle komünistleri ayıran somut bir gerçektir bu kriz. O halde sorunumuzun önemli bir parçasını, kitle çalışmalarını her günkü faaliyet olarak örgütleyememekte görmek yerinde olacaktır.

Çoğu kez ‘örgütsel’ koşturmaca, sabit ve statik çalışmalar dışında kitle çalışmalarına sınırlı bir zaman, kadro ve olanak aktarıyorsak, tüm gerekli görünümlerine karşın var olan ‘örgütsel’ çalışmalarımızı da gözden geçirmemiz gerekir. Acaba bunlardan ne kadarı, Lenin’in temel kıstaslardan biri olarak koyduğu “sürekli ve düzenli” kitle çalışmalarımızdan daha önemlidir? Ne kadarı vazgeçilmez ya da politik hedeflerimizle kopmaz bir ilişki içindedir?

Açık ki, kitle çalışmaları “diğer çalışmalardan” arta kalan zaman, kadro ve olanaklar ölçüsünde yürütülecek bir çalışma değildir. Tersine tüm ‘diğer çalışmaların’ bir şekilde ona bağlanacağı, onun gelişimine hizmet edeceği temel çalışmalarımızdır. Eğer kendimizce tüm çalışmaların bu zincirini kurmuş, gerekliliklerini ortaya koymuş ama sonuçta yine asıl kitle çalışmalarından geri kaldığımızı tespit etmişsek, somuta bakmak dışında bir yol kalmamıştır. Somutta hangi çalışmanın bize ne kazandırdığını veya yapılamayanların ne kaybettirdiği ortaya konulabildiğinde hangi tür çalışmaların gerçekten ihtiyaca yanıt verdiği anlaşılacaktır.

Burada not etmek gerekir ki tüm bu noktalara dikkat çekmemizin nedeni birçok alanımızın geçmişte bu tarz sorunlar yaşamış olmalarıdır. Bugün ise tam da var olan yetmezliklerin olumsuz etkisiyle karşılaşılacak sorunlar olmalarıdır. Yine belirtmek gerekir ki, şu an temel bir kaygımız, eldeki güçlerin en enerjik ve verimli şekilde kullanılabilmesidir. Çünkü eğer doğru bir kitle çizgisi ve buna uygun bir örgütsel politika belirlenebilmişse, fiziki-örgütsel yetersizlikler geçici, gelişim ise kalıcı olacaktır.

Parti faaliyetlerinin ağırlık merkezi kitle çalışmaları olmalıdır

Bir gerilla alanında lojistik, üslenim, depo ve eğitim faaliyetleri tüm faaliyetlerin büyük bir kısmını kaplıyorsa, bu, kısa süreli bir zorunluluk değil sürece damgasını vuran bir durumsa, orada bir sorun vardır. Ya da faaliyet, varlığını idameye dönmüş, kitlelerle ve düşmanla ilişkiler bu temelde kuruluyorsa yine bir sorun vardır. Bir gençlik faaliyet alanında randevular, pankart, yazılama, molotof vb. çalışmalar faaliyetin büyük bir kısmını kaplıyorsa yine -istisnai zorunluluklar dışında- orada da bir sorun vardır.

Benzer içerikte örnekleri ‘legal alanlar’, sendikal faaliyetler, semtler, yerel faaliyetler ve diğer tüm çalışmalar için de sıralayabilir, temel bir sorunu tespit edebiliriz. O sorun, kitle çalışmalarının tüm faaliyet içerisinde ağırlıklı bir bölümü oluşturması gerekirken tam tersinin olmasıdır. Mao, silahlı mücadele içerisinde dahi, tamamen askeri faaliyetlerin, tüm faaliyetlerin ancak yüzde 5’lik bir bölümünü

oluşturduğunu belirtmişti. Tabii ki bu yüzde 5'lik askeri faaliyetin dışında kitle çalışmalarına zemin hazırlayan birçok örgütsel çalışma ve görev bulunur. Fakat her halükarda kitle çalışmaları, faaliyetin esasını oluşturmak durumundadır.

Kendince bir mantıkla bazı teknik ve askeri çalışmalar dışında tüm faaliyetlerimizi bir şekilde, kitle çalışmamız veya onunla ilişkili çalışmalar olarak tanımlayabiliriz. Gerçekte amaçladığımız da budur. Tüm parti çalışmalarımıza bu niteliği kazandırmak isteriz. Ancak şu anki gerçeklikle böyle bir genellemede bulunmak, gerçeğin yerine temennileri koymak olacaktır.

Bizim şu an hemen tüm çalışmalarımızı kitle çalışmaları kapsamında değerlendirebilmemiz mümkün değildir. Bunu bir hedef veya eğitim malzemesi olarak değerlendirebiliriz. Fakat gerçekmiş gibi belirleyemeyiz. Çünkü o zaman bu yöntem gerçek sorunların üzerini örtmenin bir aracı olma işlevini de kazanacaktır. Bu nedenle, özellikle de bugün kitle çalışmaları genellenmemeli, tam tersine elden geldiğince somutlanmalı, bunun özneli, araç ve yöntemleri açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Şu an üzerinde durduğumuz konu politik teşhirler, A/P ve örgütlenme çalışmalarımızdır. Bunu tekrar hatırlayarak objektif engellerden öte, bu konuda yanlış şekillenişlerin bir sonucu olarak kitle çalışmalarında yer alması gereken asıl yoldaşlarımızın “örgütsel koşturmaca” içinde hapsolmalarını eleştirmemiz gerekmektedir. Bu yanlışlara dönük Mao'nun aşağıdaki ifadeleriyle önemli bir vurguya yer verelim.

“Biz komünistler, her konuda kitlelerle kaynaşmasını bilmeliyiz. Parti üyelerimiz bütün ömürlerini dört duvar arasında geçirir, dünya ile hiçbir zaman yüz yüze gelmez ve fırtınaları göze almazlarsa, Çin halkına ne yararları olur? Hiçbir yararları olmaz ve bizim böyle Parti üyelerine ihtiyacımız yoktur. Biz komünistler, dünyayla kitle mücadelesinin büyük dünyasıyla yüz yüze gelmeli; fırtınaları, kitle mücadelesinin olağanüstü fırtınalarını göze almalyız...” (Seçme Eserler, Cilt 3)

Öyleyse kitlelerin devrimci çıkarlarından bağımsız bir parti çıkarları olamayacağı gibi kitle içindeki mücadele ve çalışmalardan bağımsız bir parti üyeliği de olamaz. Bu, illegal parti mekanizmasının bazı zorunlu hallerini yadsımaz. Ama onun dışında bir “dört duvar arasında” kalmaktan söz ediyorsak, açık ki orada MLM öğretilerle çelişkiler taşıyan bir parti ve üyelik anlayışı mevcuttur.

Taraftarları örgütsel çalışmamızın parçaları haline getirmeliyiz

Kitle çalışmalarının tüm faaliyetimiz içerisinde, önemine kıyasla çok sınırlı bir alan kapladığını, bunun yanlışlığını ortaya koyduk. Buradan aynı durum devam ettikçe örgütlenmede başarı sağlayamayacağımız bilinmelidir. Hangi nitelikte, ne kadar militanımızı bu göreve seferber edebildiğimizi, bırakalım geniş kitleleri var olan ilişkilerimize yılda kaç kez gittiğimizi, onlara ne götürdüğümüzü vb. hiçbir muğlaklığa izin vermeden cesaretle ortaya koyabilmeliyiz. Çünkü bir çalışmanın başarısı onun nicel oranıyla da kopmaz bir ilişki içerisinde. ‘Sürekli ve düzenli’ bir faaliyeti mümkün kılmadığımızda, kitle ilişkilerimizi de ileriye taşıyamayacağımız tersine adım adım bu ilişkileri de kaybedeceğimiz bellidir.

Bu noktada parti taraftarlarımızla ilişkilerimiz dahi bize önemli veriler sunacaktır. Çoğu kez taraftarlarımızın ilgisizlikten yakındığını, belli tarihlerdeki etkinlikler,

geceler, festivaller dışında onlara uğramayışımızı eleştirdiklerini hepimiz biliyoruz. Örneğin bu kapsamda şehit ailelerinin mücadelemizde bedel ödemiş taraftar veya ilişkilerimizin 'sitemi' daha çarpıcıdır. Kimi zaman yardım ve bağış kampanyaları, bilet satışı gibi kaygılarla taraftarlarımıza gittiğimizin algılanması ise çok daha ciddi bir olumsuzluktur.

Yetersiz ilişki ve olanaklardan söz ediyorsak açık ki en başta var olan ilişkilerimizi sağlıklı bir mekanizmanın parçaları haline getirebilmeliyiz. Mücadelenin daha acil ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için var olanı doğru değerlendirebilmek önemlidir. Bununla yetinilmeyeceği, var olan ilişki ve olanakların, yeni açılımların bir parçası haline getirileceği açıktır. Buradan hareketle farklı bir tartışmaya da kapı aralamak gerekiyor. Var olan taraftar ve ilişkilerimizi en iyi şekilde değerlendirme gereğini tespit ettik. Bunu hep vurguluyorduk zaten. Peki, bu yeterli midir? Ya da daha doğrusu bu, hedeflerimizin ne kadarını kaplamalı, işlevi ne olmalıdır? oluşturmaktadır.

...

Sonuç olarak

Başlattığımız ideolojik kampanyanın temel hedefi bireyi ve organları yukarıdan aşağıya bir düzeltme hareketine tabi tutmaktır. Eksik ve zaaflarımızdan arınarak, devrim ve sosyalizm mücadelesinde ısrarlı olmak, devrimci kalmak ve ileri çıkmaktır. Sunduğumuz yazı sadece bir makale olarak okunur, özü anlaşılmaz ve ortaya konan eksik ve zaaflarımızı aşmanın bir aracı olarak ele alınmazsa, bu kampanyanın hedefine ulaşması mümkün değildir.

Tüm yoldaşlar, tartışmalara içten inanarak hem kendimizi hem de yoldaşlarımızı düzeltmek için kolektif bir çaba içine girmelidir. Eğer bunu başarabilirsek bu kampanya hedefine ulaşacak ve yeni bir dönemin ilk adımını atmış olacağız.

Komünist, Sayı: 66, Ocak 2011

Not: *Çalışmanın orijinalinden bazı bölümler çıkartılmış ve düzenleme yapılarak yayınlamaya uygun hale getirilmiştir.*